

DOLENSKI LIST

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OKRAJNOGA

CUJENICA
3A

LASTNIK IN IZDAJATELJ: Okrajni odbor SZDL Novo mesto - Izhaja vsak četrtek - Posamezna številka 15 din - LETNA NAROČNINA 600 din, polletna 300 din, četrtletna 150 din; plačilna je vnaprej - Za inozemstvo 1200 din oziroma 1 ameriške dolarje - TEKOCI RACUN pri Mestni hranilnici - Komunalni banki v Novem mestu št. 606-70/3-24

Štev. 25 (535) Leto XI.
NOVO MESTO, 23. JUNIJA 1960

UREJUJE uredniški odbor - Glavni in odgovorni urednik Tone Gošnik - NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg št. 3 (vhod iz Dilančeve ulice) - Poštni predal Novo mesto 33 - TELEFON uredništva in uprave št. 127 - Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo - TISKA Casopisne podjetje "Delo" v Ljubljani

NE NAVADNO SLOVESE N ZAKLJUČEK VII. ZLETA BRATSTVA IN ENOTNOSTI V NOVEM MESTU

Zlet je uresničil vsa pričakovanja

POKROVITELJ ZLETA TOVARIS ALEKSANDAR RANKOVIĆ MED OTVORITVENIM GOVOROM. POTEM KO JE SPREJEL STAFETNO PALICO

Veliki, nepozabni dnevi so za nami. Z nedeljsko slavnostjo, ki jo je začel pokrovitelj zleta, podpredsednik ZIS tovaris Aleksandar Ranković-Marko, je množica več kot 20.000 navdušenih gledalcev in 8.000 nastopajočih dala zletu bratstva in enotnosti najlepši zaključni pečat. Tradicionalno sodelovanje zletnih okrajev je dobilo z uspešnim VII. srečanjem v Novem mestu nov zalet, ki ga bodo izpodbudne besede visokega pokrovitelja in navzočnost množice in dragih gostov plemenitile do novih medsebojnih obiskov. Vsa pričakovanja, ki smo jih vložili v številne priprave, izbirna tekmovalna in športne nastope, pohod zletne stafete, finalna srečanja športnikov, telovadec, gasilcev, tabornikov, kulturnih skupin in vseh drugih, so uresničena. Trdno smo prenih pričani, da ima naš okraj od zleta - kot njegov letošnji prireditelj in glavni organizator - še posebno korist: spoznali smo, da nas čaka na področju telesne vzgoje največja naloga v tem, da bomo poglobili vsestransko organizacijsko delo za množičnost in telesnovzgojnih organizacijah in društvih. Uspešni zlet je nedvomno velika prelomnica za naš okraj, saj nas je navdušil, nam dal novih moči in potrdil, da je napredek in uspeh zagotovljen edino v množični telesni kulturi in množičnem športu. S tem pa je zlet v celoti tudi dosegel svoj osnovni namen, čeprav je bil hkrati najdostopnejša počastitev letošnjega praznika mladosti in 15. obletnice osvoboditve domovine.

Ze v četrtek zvečer so prišle v Novo mesto prve kolone mladine in odraslih iz sodeleženih okrajev, v petek pa je

bilo mesto že bolj podobno velikemu mravljišču, saj je kar preko noči dobilo nad 8000 novih prebivalcev. V soboto

zjutraj je prispel v Novo mesto s posebnim motornim vlakom pokrovitelj zleta, tovaris Aleksandar Ranković z družino; na kolodvoru je visoke goste pozdravil predsednik IS LRS tov. Boris Kraigher s predstavniki okraja in zletnega odbora. V soboto zvečer je tovaris Ranković skupaj s predstavniki vseh zletnih okrajev ob navzočnosti velike množice domačinov položil v spomeniški veži na Vratih venec padlim herojem in borcem Novega mesta, nato pa si je ogledal na Glavnem trgu mimohod udeležencev zleta in se poldrugo uro nato udeležil s soprogom velike akademije na novem stadionu. V njegovi družbi je bil tudi član ZIS Milentije Popović, predsednik Boris Kraigher, sekretar OK ZKS Franc Pirkovič, predsednik OLO Niko Belopavlić in drugi člani zletnega odbora. V nedeljo zjutraj je bilo

Novo mesto, že od petka slavnostno okrašeno kot že dolgo ne, priča zadnjih sportnih srečanj. Kmalu po 13. uri so začele prihajati na novi stadion množice domačinov in gostov; zbralo se je nad 20.000 ljudi, ki so nestrpno pričakovali začetak zaključnega nastopa. Tik pred 15. uro so prišli na slavnostno tribuno visoki gostje: generalni sekretar SZDL Aleksandar Ranković, podpredsednik Zvezne ljudske skupščine Franc Leskošek - Luka, predsednik Izvršnega sveta LRS Boris Kraigher, član ZIS Milentije Popović, org. sekretar CK ZKS Ivan Maček, podpredsednika IS LRS Viktor Avbelj in dr. Jože Vilfan, podpredsednica GO SZDL Slovenije Vida Tomšič, član IS Mitja Ribičič, generalni podpolkovnik Rado Pehaček, general LM Ivan Lokosek - Jan, številni zvezni in republiški ljudski poslanci, narodni heroji, predstavniki

OLO, ObLO in organizacij iz sodeleženih in drugih slovenskih okrajev.

Točno ob 15. uri je začel zaključno prireditve VII. zleta predsednik zletnega odbora Niko Belopavlić, ki je prisrčno pozdravil zbrano mladino, visoke goste in množico ljudstva. Zahvalil se je vsem, ki so prispevali svoje napore za uspešen potek zleta, pri čemer je posebno pohvalil sodelovanje pripadnikov novomeške garnizije JLA. Takoj nato je pokrovitelj zleta tov. Ranković, ki ga je množica navdušeno pozdravljala, prevzel iz rok mladince Slavka Pavlina stafetno palico ter poslušal poročilo o pohodu stafete na 1200 km dolgi poti. Po prevzemu stafetne palice je sprejemal tovaris Ranković; množica je njegove besede večkrat potrjevala z navdušenim ploskanjem in skandiranjem v čast tovarisa Tita.

ne dežele. Tem podatkom je treba pristeti še znatno število preživelih borcev, izmed katerih je zdaj v organizacijah Zveze borcev v okraju včlanjenih 13.000 med njimi tudi mnogo vojaških vojnih invalidov.

Mi, tovarisi in tovarisice, se z globokim spoštovanjem spominjamo vseh tistih tovarisev, ki so žrtvovali dragoceno življenje za boljše in srečnejšo bodočnost naših narodov. Zato sta naša skrb in pozornost ne-

hvim uresničevanjem bomo nedvomno omogočili še ugodnejše življenjske pogoje našim borcem, zlasti vojaškim vojnim invalidom in družinam padlih tovarisev. To se nanaša med drugim naboljšanje njihovega zdravstvenega stanja, strokovnega usposabljanja, zboljšanja življenjskega standarda. Ta skrb skupnosti je pravica, ki jo imajo naši borci, pravica, ki so si jo pridobili za svoj prispevek k vzpostavitvi naše socialistične skupnosti.

Govor tov. Aleksandra Rankovića

Tovariši in tovarisice, fantje in dekleta!

Ko sprejemamo stafetno palico, ki nam prinaša pozdrave Dolenjske, Banije, Korduna in Bosenske krajine, mi dovoljite, da vas v imenu zveznega odbora SZDL pozdravim in prosim, da sporočite te pozdrave vseh mladini in drugim državljanom naših krajev in mest, iz katerih ste prispeli sem, v ta čudoviti kraj Dolenjske.

Sedmi zlet, ki ga je kot manifestacijo bratstva in enotnosti teh okrajev organizirala SZDL v sodelovanju s fizikalnimi in družbenimi organizacijami tabornikov, Ljudske tehnike, gasilstva in drugih, kakor tudi s šolsko mladino ter

In že takrat, v dneh narodnoosvobodilne vojne, smo imeli leta 1944 v vasi Trnovo pri Drini zlet mladine Korduna, Banije in Bosenske krajine in udeležili so se ga tudi borci vojaških enot, ki so se takrat mudile na tem področju. Ta zlet torej lahko smatramo za vzor in predhodnika teh zletov, ki jih od leta 1953 prirejamo vsako leto.

Vse to kaže, da sta se prek takšne skoraj dvajsetletne povezanosti teh krajev kovala med njihovimi prebivalci različni narodnostni bratstvo in enotnost. Zato naj nas tudi ta zlet bratstva in enotnosti kot pomembna tradicija spominja na sadove velike zmage naših jugoslovanskih narodov in na uresničenje njihovih stoletnih težanj, da tesno povežemo in združimo, čuvajo svobodo in neodvisnost. Vsi naši narodi, ki cenijo velike pridobitve naše socialistične revolucije, se zavajajo, da je bila Komunistična partija Jugoslavije v najodločilnejših trenutkih zgodovine tista sila, ki je sprožila in privedla do velike zmage obojnih bojev naših narodov, tista sila, prek katere so v novi socialistični Jugoslaviji uresničili svoje stoletne težnje - svobodo in enakopravne odnose. Zato se je odločnost našega ljudstva v čuvanju bratstva in enotnosti v nadaljnjem razvijanju naše svobode in neodvisne socialistične dežele globoko zakoreninila v njegovih zavesti.

Tudi ta manifestacija, ki ste se je, tovarisi mladinci in mladinke, udeležili v tako velikem številu, dokazuje, kako naša mlada pokolenja nadalje negujejo in razvijajo te pomembne pridobitve naše revolucije.

Nova, socialistična Jugoslavija, srečna in enakopravna skupnost naših narodov, je nastala iz revolucionarnega boja, katerega nosilci in udeleženci so bili globoko prežeti ne samo z neizprosno bojno pravo osvajalcev, marveč tudi z odločnostjo in zavestjo za njeno družbeno, gospodarsko in politično preobrazbo. Politika fašistično-imperialističnih sil na svetu, ki je dosegla višek v strašnih dogodkih druge svetovne vojne, je imela tudi za naše narode hude posledice. Fašistične agresivne težnje niso poznale ne mere ne meja. Skraj od vseh strani so vdirale čez naše meje sovražne fašistične sile, da bi okupirale deželo in podjarmile naše narode. Boj, ki so ga bili naši narodi proti močnejšemu osvajalcu, močnejšemu po številu, po tehnični opremljenosti in organizacijski pripravljenosti, je bil težaven in dolgotrajen. Toda kljub temu za končni izid tega neenakopravnega boja to ni moglo biti odločilno. Sovražniki so pozabljali, da so se naši narodi v silnem boju znašli v položaju branilca svoje zemlje in svojega narodnega obstoja. To je bila velika moralna prednost naših narodov. V tem je bila moč naših uspeš-

nih bojev, našega odpora in čvrste volje ter prepričanosti o končni zmagi.

Menim, da tu ni treba podrobneje navajati statističnih podatkov o številu človeških in materialnih žrtv, ki smo jih prispevali med drugo svetovno vojno, ker vam je vse to dobro znano. Samo kot enega izmed primerov hrabrosti in žrtve, ki so jih naši narodi sprevajali v tistih težavnih bojnih dneh, bi navedel ta okraj: nad 3000 padlih borcev, nad 2000 žrtv fašističnega terorja, 22 narodnih herojev, od teh 14 padlih, nad 3000 otrok, ki so ostali ob koncu vojne brez enega ali obeh roditeljev, mnogo

nehoma usmerjena na urejanje vprašanja pomoči borcem in invalidom narodnoosvobodilne vojne ter njihovim družinam, kakor tudi žrtvam fašističnega terorja.

Ob tej priložnosti ne bi podrobneje govoril o naporih v

Tovariši in tovarisice! Narodni in mladina dežele, kakršna je socialistična Jugoslavija, ki so v vojni prispevali nestete žrtve za svojo svobodo, ki so se po vojni posvetili neutrudljivemu ustvarjalnemu delu za boljše življenje, so globoko zainteresirani na ohranitvi in utrditvi miru na svetu.

Po našem pojmovanju sta mir in aktivna kooperacija med narodi, med državami v sedanjih pogojih tisti najbolj bistveni činitelji, ki omogočata najhitrejši družbeni razvoj v smeri socializma na vsem svetu.

Zato presojamo mednarodne probleme in probleme boja za socializem predvsem z vidika boja za ohranitev miru in krepitev miroljubnih sil. Takšna naša politika je nespremenljiva ne glede na kolebanja v mednarodnih odnosih. S takšno politiko smo si pridobili na svetu mnogo prijateljev.

Zato v svoji politiki z vso doslednostjo podpiramo vse napore, ki prispevajo k zmanjšanju napetosti na svetu in katerih cilj je zagotoviti mir vsemu človeštvu. V mednarodnih odnosih ni dopustno izkoriščati prednosti v oborožitvi in v vojni tehničnih dosežkih, marveč morata prevladovati zdrava pamet in zavest o posledicah, ki utegnejo nastati, če bi takšni dosežki sprožili tudi akcije.

(Nadaljevanje na 2. strani)

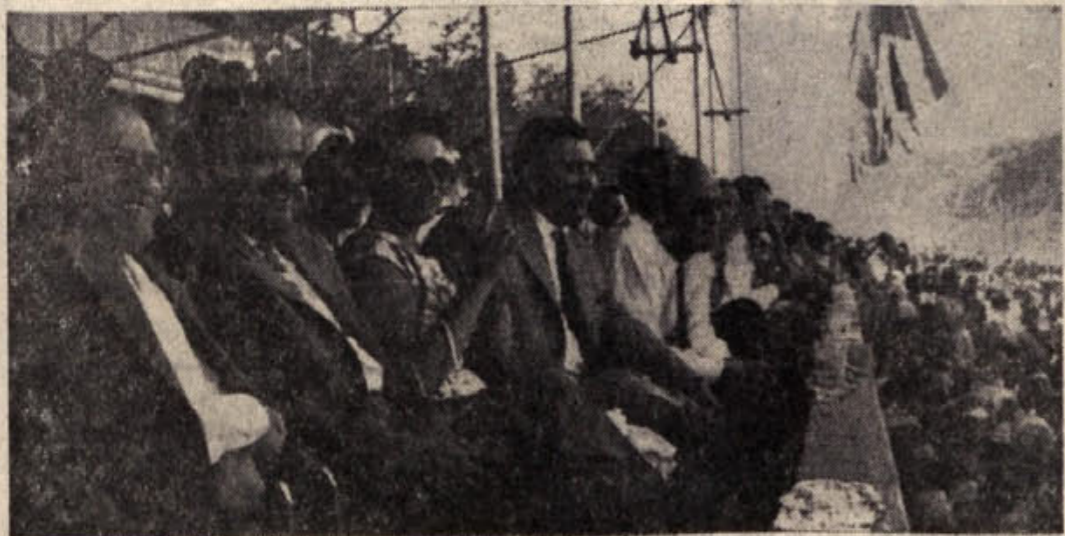
Tradicijo zletov je treba nadaljevati

Predsednika Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS tovarisa Borisa Kraigherja smo po končanih prireditvah VII. zleta bratstva in enotnosti prosili, da je za bralce Dolenjskega lista dal kratko izjavo o sedanjem zletu. Med drugim je tovaris predsednik dejal:

Prav gotovo je najvažnejše srečanje mladine iz različnih okrajev in priložnost, da ob takih srečanjih ocenimo napredek telesnovzgojnega dela. Prav tu bo treba še marsikaj napraviti. Ni vse samo prireditve; poudarek naj bo v kulturi, ki jo mladina preko te dejavnosti dobiva, v kulturi lege telesa, pri čemer nas čaka vse še veliko nalogo. Tudi ta prireditve je pokazala, da bo treba prav v tej smeri še veliko dela. Pomen zleta je v tem, da se mladina z vseh teh področij seznanja, da spoznava pridobitve našega boja in razvoja. To pa je izredno važno, zato je treba tradicijo teh zletov čim bolj vzorno nadaljevati.

v Slezijo in v taborišča širom po Nemčiji izseljenih družin - to so nedvomno prepričljivi podatki, ki nam najbolje govorijo o žrtvah prebivalcev tega okraja in njihovom boju za ustanovitev njihove socialistič-

tem oziru, pa tudi ne o velikih uspehih, ki jih je dosegla naša družbena skupnost od osvoboditve do danes. Kratkot bi spregovoril samo o nekaterih ukrepih, ki smo jih storili zadnje čase v tej smeri. Z nji-

Gostje na glavni tribuni med nastopom: Viktor Avbelj-Rudi, Ivan Maček-Matija, Vida Tomšič, Aleksandar Ranković-Marko in Milentije Popović

Gostje na Partizanskem Rogu

Na Bazi 20 srečaš lahko obiskovalce iz vseh krajev države skoraj vsak dan, zadnje nedeljo so jo obiskali izletniki-solarji iz Gomiljskega v Savinjski dolini. Sredi pripovedovanja Lojzeta Murna so se mali obiskovalci začudeno, pa hkrati veselo obrnili k novim gostom, ki so prišli na bazo okrog 11. ure. To so bili tovarisi Franc Leskošek - Luka, Slavka Becele - Ranković, podpredsednik dr. Jože Vilfan, Bogdan in Mara Osolnik, general LM Ivan Lokosek - Jan, kmalu za njim pa so prišli k

Bazi 20 še tovarisi Aleksandar Ranković, Milentije Popović, Boris Kraigher in Franc Pirkovič. Navzoči so bili tudi predstavniki ZB in ZVVI našega okraja. Gostje so se nato večkrat fotografirali in se slikali tudi z otroci z Gomiljskega. Tovariš Leskošek je nato razkazal Bazo 20, v kateri so si gostje ogledali več barok in njihovo okolico, nato pa so odšli do kraja, kjer so med NOB pozimi z lestvami omogočili varen dostop v bazo. Po skoraj enournem ogledu so gostje odšli v dolino, kjer so imeli v Dol. Toplicah kosilo.

delovnimi kolektivi in enotami naše vojske, je tem pomembnejši, ker je prirejen v času, ko naši narodi proslavljajo 15. letnico osvoboditve in našega socialističnega razvoja.

Dosedanji zleti bratstva in enotnosti, na katerih se že več let zbira na tisoče udeležencev, rade čedalje večje sadove, ki jih žanje naša mladina prek organizacij za telesno vzgojo in kulturo, razen tega pa so hkrati pomembna manifestacija, v kateri se izražajo in krepe velike pridobitve socialistične revolucije, pridobitve bratstva in enotnosti jugoslovanskih narodov, in kažejo enotnost naše mladine, s katero sodeluje v družbenem in političnem razvoju svoje dežele.

Temeljni te manifestacije bratstva in enotnosti so zelo trdni. Sodelovanje in zbiranje prebivalcev Dolenjske, Korduna, Banije in Bosenske krajine sta se razvila v dneh narodnoosvobodilne vojne prek skupne akcije enot naše narodnoosvobodilne vojske, prek sprejemanja in zdravljenja ranjenec in medsebojnega podpiranja prebivalcev. To jih je tesno vezalo v boju za narodno osvoboditev in za vzpostavitev novega socialističnega družbenega reda.

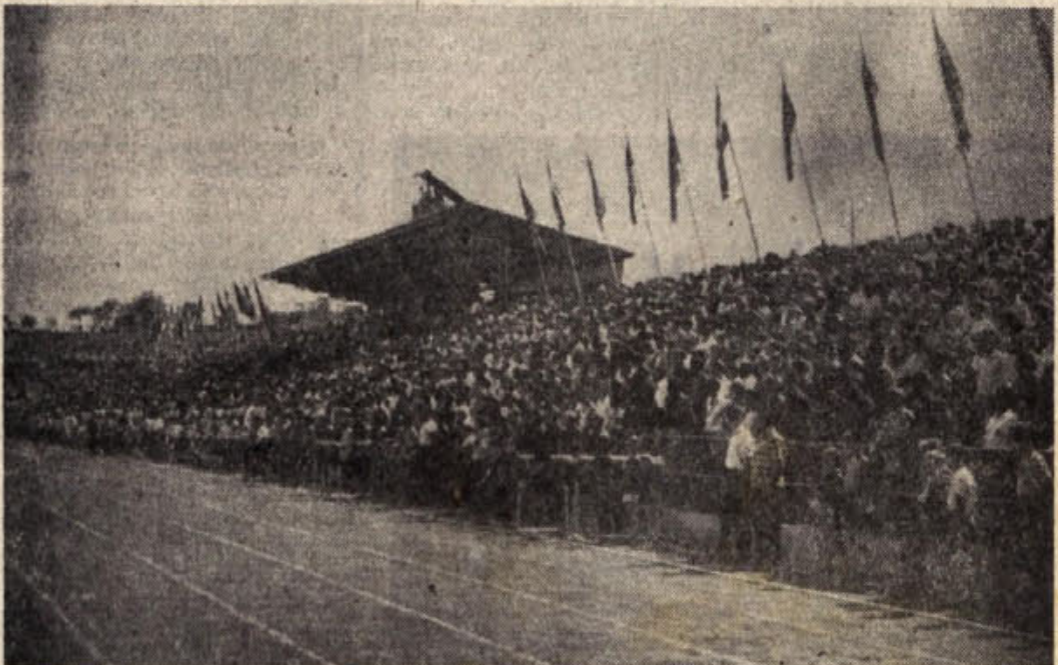
VREME

ZA ČAS OD 23. JUNIJA DO 3. JULIJA:

Obisk v bršljinškem taborišču

Približno do 26. junija nastalno s pogostimi nevihtnimi padavinami, pozneje tudi občutna ohladitev. - Nekako od 27. junija dalje pretežno jasno in kasneje močna vročina. Obenem z vročino znova pogoste krajevne nevihte.

Dr. V. M.

... na glavno zletno tribuno med igranjem državne himne ob otvoritvi zaključne zletne prireditve. Skoraj še enkrat toliko ljudi se je zbralo tudi na travniku pod gozdičkom za tribuno in na desni strani tribune

Govor tovariša Aleksandra Rankovića

(Nadaljevanje s 1. strani)

Tovariši mladinci! Ko govorimo o uspehih, ki jih je dosegla naša socialistična skupnost v t'm kratkem povojnem obdobju na vseh toriških družbenega in gospodarskega življenja, ni dvoma, da imate tudi vi v teh naporih določene naloge. Seveda so te naloge takšne, da ustrezajo vašim letom, pa tudi potrebam naše socialistične skupnosti.

Čedalje hitrejši tempo gospodarskega razvoja naše dežele in dosežani uspehi so vplivali in sprožili velike spremembe v razvoju vseh naših krajev, vseh naših ljudskih republik ter bistveno spremembo v gospodarski in družbeni sestavi prebivalstva. Naši delovni ljudje so v petnajstletnih naporih povojne graditve dosegli takšne uspehe, ki jim jamčijo za boljše življenje, zlasti pa, ki odpirajo nove in še svetlejšje perspektive v gospodarskem in družbenem socialističnem razvoju. Ne bi želel ob tej priložnosti poudariti uspehov, ki smo jih dosegli v tem oziru doslej, ker je bilo to naši javnosti povedano na nedavnem V. kongresu Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije. Na tem kongresu je tovariš Tito med drugim navedel osnovne značilnosti našega petletnega plana in tako omogočil, da naša javnost obravnava nadaljnje smeri razvoja naše dežele, preden bo Ljudska skupščina sprejela nov petletni plan. Na kongresu so bili

Srečanje starih borcev v nedeljo dopoldne v Dolenjskem muzeju; predsednik ObLO Senovo Karel Sterban, sekretar sekretariata za informacije ZIS Bogdan Osolnik, Avgust Jazbinšek in Aleksandar Ranković

S sobotne večerne akademije

V soboto zvečer je bila v Novem mestu parada udeležencev Zleta bratstva in enotnosti. Udeleženci so šli skoli Novo mesto, ob pozdravljanju množice Novomeščanov in gostov, ki so obiskali zletne prireditve. Med gledalci parade je bil tudi pokrovitelj zleta Aleksandar Ranković. Po polurnem mimohodu se je parada zaključila na stadionu, kamor se je vsula množica gledalcev. Ob 20.30 se je na stadionu začela slavnostna akademija, kateri je prisostvovalo 10.000 ljudi. Akademija se je začela z nastopom mladinskega orkestra harmonikarjev KPD Slovenski dom - Triglav iz Karlovca. Nastopilo je 50 mladih harmonikarjev s pesnimi in prireditelji I. Kopačiča. Začeli so z znano pesmijo »Lisica je prav ziva zveč« in so s prisrčnim nastopom poželi odobravanje gledalcev. Potem so se pred reflektorji zvrstili mladinci TVD Partizan Novo mesto v sestavi Nuša Smerdu in glasbeni opremi Staneta Finka. Pokazali so »Veselo poskoke«. Tudi pionirke TVD Partizan Narodni dom iz Ljubljane so s svojo razgibanostjo prispevale k

prazničnemu vzdušju. (Glasbena spremljava: Chopin, sestava: Jerička Vazar). Mladinci učiteljska iz Novoga mesta, taborniki voda Crni panter, so se predstavili z znanim Turškim maršem, ki ga je z njimi nastopil prof. Marjan Dobovšek. Turški marš smo imeli priložnost že večkrat videti, vendar je bil sobotni v primeri s prejšnjimi zelo učinkovit. Pohvaliti je treba tudi kostume in opremo nastopajočih. Za medigro med posameznimi točkami so poskrbeli člani ansambla narodnih pesmi in plesov Veselin Maslesa iz Banje Luke. Zapisali so Trusko - narodni ples, potem še Siptarsko suito, Vransko suito in Komitsko kolo. Članice TVD Partizan Celje - Gaberje so s skrbno pripravljeno vajo Obroči osvojile občinstvo. Nastopile so se mladinke TVD Partizan Maribor iz Vajo s trakovi v sestavi Ljubice Lorger in glasbeni spremljavi Cilenska, potem še TVD Partizan Narodni dom Ljubljana z Deveterico v ritmu v sestavi Jožice Ugarnovič. Vsekar je bila najbolj domačina točka pionirjev TVD Partizan Maribor I. Letva. Njihove leste, ki so simbolično prikazovale sotor in veselje taborenje ob vodi, so dobesedno oživele.

Ob nastopu naših najboljših telovadcev na orodju je občinstvo vdrlo na stadion. To je bil visok akademije. Šele na poziv napovedovalca Staneta Ureka so se odstranili z atletske steze. Nastopili so najboljši slovenski in hrvaški telovadci na orodju. Imena, ki jih srečujemo na sportnih straneh dnevnih časopisov: Cerar, Petek, Srot, Lesjak, Dražič, Sedlar, Trojar, Markulin. Pokazali so vaje na konju z obroči in na bradlji. Na sredji so nastopile Nevenka Po-

Aleksandar Ranković priredil sprejem na Grmu

V čast udeležencev velike telesnovozgojne manifestacije je generalni sekretar SZDL Jugoslavije in pokrovitelj zleta tov. Aleksandar Ranković priredil v nedeljo zvečer na slavnostno razsvetljenem vrtu šole na Grmu sprejem. Razen povabljenih predstavnikov domačega okraja in sodelujočih zletnih okrajev so se ga udeležili tudi tovariši predsednik IS LS LRS Boris Kraigher, član ZIS Milentije Popović, sekretar sekretariata za informacije ZIS Bogdan Osolnik, predsednik TVD Partizan Jugoslavije Milivoje Radovanović - Farbin, sekretar OK ZKS Novo mesto Franc Pirkovič, predsednik zletnega odbora Niko Belopavličič in drugi.

Srečanje v Dolenjskem muzeju

V nedeljo dopoldan so si visoki gostje s pokroviteljem zleta tov. Aleksandrom Rankovićem ogledali razstavo partizanske grafike v Dolenjskem muzeju. Zletno razstavo in muzejske zbirke so si ogledali tudi tovariši Franc Leskošek - Luka, predsednik IS Boris Kraigher, podpredsednik dr. Jože Vilfan, sekretar sekretariata za informacije ZIS Bogdan Osolnik, general LM Ivan Lokošek - Jan in drugi. Po ogledu zbirke se je tovariš Ranković pogovarjal s predstavnikmi Zveze borcev in ZVVI; skupaj s soprogo se je pomenkoval tudi z nekaterimi partizanskimi mamicami in starši padlih borcev. Za obisk in sprejem se mu je pred odhodom zahvalil v imenu okr. odbora ZVVI Avgust Jazbinšek - Iko, tovariš Ranković pa se je z drugimi gosti vpisal tudi v muzejsko spominsko knjigo.

»SUMI«
tovarna bonbonov čokolade in peciva
LJUBLJANA, Gradišče 9
priporoča svoje priznane in kvalitetne izdelke: **drops, fourres, melisnice, ližike, fondant, žele, čokoladne bonbone, napollitanke, čokolado vseh vrst itd.**
● Pri nakupu ne pozabite na Sumijeve okusne izdelke!

Prijetno presenečeni so bili v nedeljo dopoldne v Bazi 20 na Partizanskem Rogu tudi šolarji z Gomiljskega in Savinjski dolini, ko so se nenadoma srečali z visokimi gosti. Na sliki: tovarišica Mara Rupena-Osolnik med učenci gomiljske šole

lanje in izobraževanje strokovnih kadrov. In prav zaradi tega sem hotel prav na tej mladinski manifestaciji poudariti pomen predlog naše mladine. Vaše šolanje in usposabljanje za dobre strokovnjake je ena glavnih nalog, ki vam jih zastavlja naša skupnost.

V procesu našega nadaljnega splošnega gospodarskega in družbenega razvoja, v katerem

je na prvem mestu skrb za delovnega človeka, je nujno opozoriti na potrebo po znatnem povečanju števila strokovnih kadrov, katerih izbira predloži vsem vrst mladine predloži vsem družbenim činitelem njihovo obveznost, da usmerjajo napore na pravočasno ureditev teh vprašanj. Zato čaka vse družbene činitele posebna naloga, da sprejmejo mladino v redno šolanje v strokovnih šolah kakor tudi, da skrbijo za njeno strokovno usposabljanje.

Po končanem osnovnem šolanju se vam odpirajo zdaj široke možnosti nadaljnega usposabljanja in pripravljanja na družbene posle - v proizvodnji, v družbenih službah in družbenem življenju nasplošnega široko omrežje višjih in visokih šol čaka, da vam prek najrazličnejših oblik, rednega in izrednega šolanja nudi svoje usluge in svojo pomoč. Znatna materialna sredstva, ki jih daje skupnost v raznih oblikah, da olajša šolanje, pa so samo dokaz, da vas naši delovni ljudje čakajo, da se jim pridružite in da skupaj z njimi nadaljujete veliko delo, ki so ga začeli in ki ga tako uspešno uresničujete.

Te potrebe po novih strokovnih kadrih nenehoma naraščajo zlasti v tistih naših gospodarsko nerazvitih krajih, katerih industrijski ter splošni gospodarski in družbeni razvoj naglo narašča. To naraščanje je sad uveljavljanja naše politike, da v teh krajih čimprej odstranimo ostanke podedovane minulosti in da v naši socialistični skupnosti zagotovimo gmotno blaginjo vseh naših delovnih ljudi.

Vsem udeležencem VII. zleta bratstva in enotnosti se še enkrat toplo zahvaljujem za štafetno palico, ki sem jo danes prejel. Ta palica bo Socialistični zvezi delovnega ljudstva Jugoslavije in vsem nam ostala v lepem spominu na to manifestacijo ljudstva in mladine, ki v njej sodeluje in na to zaključno prireditev v Novem mestu.

Naj živita bratstvo in enotnost narodov Jugoslavije!
Naj živi naš tovariš Tito!

Na Bazi 20 v nedeljo dopoldne: tovariši Franc Leskošek-Luka, Aleksandar Ranković in Boris Kraigher v prijatnem pomenku

Poslanica pokrovitelju zleta

Z velikim navdušenjem smo sprejeli Vašo odločitev, da prevzamete pokroviteljstvo nad VII. zletom bratstva in enotnosti ter da se glavnega nastopa tudi osebno udeležite.

V času zletnih prireditev in priprav za glavni nastop je naša štafeta obiskala številne kraje, znane iz časov narodnoosvobodilnega boja. Obiskali smo področja Dolenjske, Bele krajine, Banije, Bosenske krajine, Like, Korduna, Gorskega Kotara, Kozare in Podgrmeča, od koder vam prinašamo tople in borbene pozdrave prebivalcev teh krajev. Pozdrav koder smo šli, smo našli na bratski sprejem, v vsakem kraju; posebej se je ob tej priložnosti manifestiralo bratstvo in enotnost naših ljudi, dragocena pridobitev narodnoosvobodilnega boja in ljudske revolucije.

Pozdrav koder smo šli, smo videli velik delovni plet in izredno prizadevnost ljudi, da

razvijejo gospodarstvo in si tudi v teh krajih, ki so do nedavnega veljali za pasivne, ustvarijo pogoje za lepše in boljše življenje. Te pogoje so ustvarili v nekaj povojnih letih naši delovni kolektivi in delovno ljudstvo, zlasti v sedanjih etapi naše socialistične demokracije in družbenega razvoja, ki je postal skrb slihernega državljana FLRJ.

Prizadevanje za zlet so še posebej razgibale številne prireditve športnih in telesnovozgojnih organizacij.

Dragi tovariš Marko! Ko vam izročamo pozdrave prebivalcev zletnega področja in

preko Vas vsem borcev in aktivistom NOB Jugoslavije, vam hkrati zagotavljamo, da bomo še naprej gojili in skrbno razvijali bratstvo in enotnost, ki so ga v krvnem boju s fašizmom skovali naši očetje, bratje in sestre v času narodnoosvobodilnega boja. Današnja manifestacija bratstva in enotnosti je odraz spontane pripravnosti naših Zvezki komunistov, maršalu Titu in naši socialistični družbeni ureditvi.

Naj živi in se krepki bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov!

Udeleženci zleta

»Čestitam vsem nastopajočim in organizatorjem zleta!«

IZJAVA TOVARIŠA MILIVOJA RADOVANOVICA-FARBINA, PREDSEDNIKA ZVEZE ZA TELESNO VZGOJO PARTIZAN JUGOSLAVIJE, ZA BRALCE DOLENJSKEGA LISTA

»Zamisel o zletu mi je zelo všeč. Stiki med mladino teh okrajev so zelo pomembni za krepitev bratstva in enotnosti naših narodov. Kvaliteta nastopa raste iz leta v leto in povečava vrste nastopajočih. Ko že govorimo o tem, naj poudarim, da je bilo na glavnih nastopih več zelo kvalitetnih stvari, postavim sestave Nuša Smerdujeve, Jelice Vazar, majorja Bana in drugih, ki so pripravili za tokratno srečanje v Novem mestu res dobre zamisli. Prepričan sem, da bi naši avtorji lahko dali svoji fantaziji še širši razmah, toda računati morajo s tem, na kakšni ravni so izvajalci njihovih sestav. Zato po mojem mnenju ne morejo razviti vseh svojih sposobnosti za še večje stvari.

Zlet je prav lepo uspel. Organizacija priroda tako mnóžice nastopajočih v Novo mesto, njihova prehrana, prenočišče in vse drugo je terjalo od tovarišev v zletnem odboru nemalo dela in velike odgovornosti, za kar jih je treba javno pohvaliti. Prav gotovo je bilo zelo mnogo zapletenih vprašanj okrog prevoza, preskrbe, prenočišča in podobno zelo dobro rešenih.

Osnovna je bila seveda pri vsem tem glavna zamisel zleta, tega velikega srečanja v Novem mestu. Zlet bo prav gotovo precej populariziral delo in načrte naših telesnovozgojnih organizacij. V Sloveniji so v telesni vzgoji že sicer močne tradicije, bolj kot v drugih krajih naše države. Prav gotovo bo zlet vplival na nadaljnjo krepitev telesne vzgoje, na delo Partizana in drugih društev ter organizacij.

Lahko čestitam vsem nastopajočim, organizatorjem in vsem, ki so pomagali zlet pripraviti in izpeljati, kakor tudi avtorjem sestav in glasbe!

USPEHI, DOSEŽENI V SOCIALISTIČNI IZGRADNJI, SO REZULTAT ZAVESTNE, ORGANIZIRANE IN VZTRAJNE BORBE MILIJONOV NAŠIH DRŽAVLJANOV!

Nedeljsko popoldne mladosti

Prišli so iz mnogih krajev. Iz Siska, Prijedora, Bihaca, Gospića, Ogulina, Karlovca, Banje Luke, »Novoga mesta... Z nasmehom na licih in vedrinjo v očeh. Niti cvetje v mestu, niti čiste, novo prepleksane hiše, niti modro nebo in čudovita Krka niso prinesli v mesto toliko kot ta vedrina tisočih mladih fantov in deklet v rdečih, belih in modrih telovadnih bluzačah. Vedrina, ki je bila pozdrav čistemu nebu njihove mladosti.

Glavni zaključni nastop na novem stadionu je bil napovedan za tretjo uro popoldne. Vendar so prvi gledalci prihajali že ob dvanajstih, da bi si lahko zagotovili mesto na tribuni. Uro pred nastopom je bila tribuna že povsem zasedena, množica pa je v nepretrgani koloni kar naprej prihajala. Izpolnili so tribuno, vse vpetine v okolici in godiček nad stadionom. Točno ob treh se je prireditev začela s prihodom pokrovitelja zleta tovariša Aleksandra Rankovića in drugih gostov. Pogled na stadion je bil edinstven. Zelene pravokotnike so izpolnili nastopajoči. Razpoloženje na stadionu je doseglo višek z uvodnimi besedami in dobrodošlico, ki jo je izrekel vsem nastopajočim in gledalcem predsednik Okrajnega ljudskega odbora Novo mesto Niko Belopavličič, in s predajo štafete brat-

stva in enotnosti pokrovitelju zleta. Štafeto je visokemu gostu predal Slavko Pavlin, član TVD Partizan Novo mesto, v imenu vseh ljudi Bosenske Krajine, Like, Korduna, Bele krajine in Dolenjske s prisrčnimi pozdravi zletu.

Kdo bo hitrejši? Pod tem geslom so pritekli na zeleno livado taborniki v zelenih krojih z rdečimi ruticami okoli vratu in z zvinitimi sotori. Tekmovali so v postavljaniju sotorov. Na živžig piščalke so na stadionu z veliko hitrostjo postavili raznobarne sotorne. Taborniki so nam pokazali, kako hitro je mogoče postaviti njihove hišice. Sotori na zeleni livadi so bili postavljeni v obliki rimske številke sedem - sedmu Zlet bratstva in enotnosti. Tekmovanje tabornikov je vodil tovariš Jože Glonar. Prijetno presenečenje je bila množična vaja društev Partizan iz vseh nastopajočih okrajev. »Morate biti strunni kot tankovska enota,« je rekel v šali na dopoldanski generalni prof. Marjan Dobovšek, avtor vaje z brunimi in res so bili prav taki.

Dan je bil zelo vroč, morda eden najtoplejših do sedaj, toda gledalci so kljub temu z zanimanjem spremljali vsa dogajanja na zeleni livadi. Ploškali so in tako izjavljali svoje priznanje in občudovanje vsem nastopajočim, ki so ure in dneve vložili za nastop na zaključni prireditvi zleta. Splet so pritekli na stadion -mravljinički - tokrat pionir-

ke z vajo s trakovi. To so bile učenske osemletke iz vsega novomeškega okraja. Tudi to vajo je pripravila znana avtorica že večkrat nagrajenih vaj Nuša Smerdu, za glasbo pa je poskrbel Staneta Fink.

Nastopile so še mladinke z vajo z ruticami. (Avtor Nuša Smerdu, glasba Staneta Finka.)

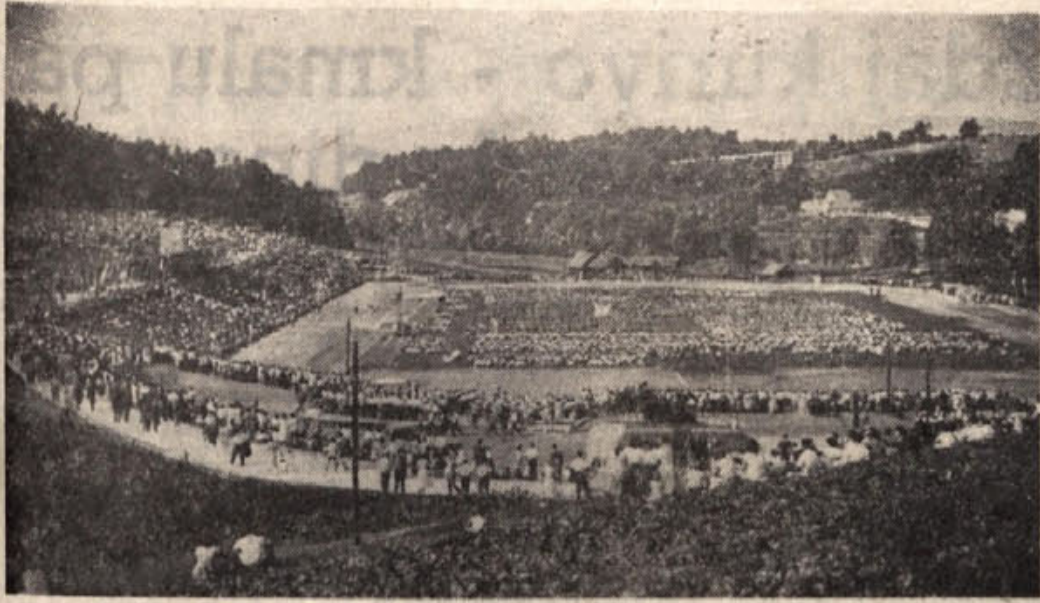
Razen številnih telovadnih društev in organizacij so nastopili tudi gojenci Tehniške podoficerske šole iz Zagreba z vajo majorja Rafaela Bana. To je bila ena izmed najboljših točk. Na koncu so nastopajoči napisali s svojimi telesi na livado TITO, z veliko zvezdo v ozadju. Spontano ploskanje njihovih točki je veljalo tudi prizadevanju vseh enot novomeškega garnizona JLA, ki so s svojim delom pripomogle, da je bil stadion pravočasno uredjen in pripravljen za zlet.

Vse vaje je spremljala godba Ljudske milice iz Ljubljane.

Simbolične vaje so bile zadnja točka zaključne zletne prireditve. Nastopile so mešane skupine društev Partizan, folklorne skupine, učenci osnovne šole iz Novoga mesta, pevski zbor Dušan Jereb in mešani pevski zbor iz Karlovca. To je bila vaja pod naslovom Bratstvo in enotnost Vlastimile in Milana Blaškovića. Recital je Jože Tiran. Nastopajoči so se postavili na livadi v obliki Jugoslavije. Prebivalce posameznih pokrajin so označevali mladinci in mladinke, oblečeni v narodne noše. Obalo so predstavljali pionirji v mornarskih oblekah. Nastopajoči so s simboličnimi gibi prikazali trenutke iz zgodovine naših narodov, čas NOB, »na katerega spominja vsak kamen, drevo, vsaka hiša v Bosenski Krajini, Liki, Baniji, Kordunu, Beli krajini, Dolenjski ali kjerkoli v Jugoslaviji.«. Ob mogočni recitaciji Jožeta Tirana so simbolično pokazali tudi čas, ko je puško zamenjal kramp, ko so mladinske brigade odhajale na prva delovišča. S simbolično vajo Bratstvo in enotnost je bil VII. zlet zaključen.

Tisoč nastopajočih so odšli v svoja mesta in vasi, nazaj v tovarne, šole in tečaje. Po ulicah bodo prelepili plakate zleta z drugimi vsakdanjimi in nevsakdanjimi. Toda modri zletni plakati bo ostal v srcih kot simbol našega časa, naših ljudi in naših prizadevanj.

Peter Breščak

Ne radion, mravljišče! — tako je dejal marsikdo, ki je v nedeljo popoldne opazoval množico več kakor 20.000 navdušenih gledalcev, ki je napeto sledila nastopom 8.000 mladincev in mladink, članov in članic, pionirjev in pionirk iz nastopajočih okrajev

Za modernejše oblike dela

V soboto ob 9. uri dopoldne ... bila na Otočcu seja Izvršnega odbora Zveze Partizan Slovenije. Zbrali so se člani izvršnega odbora obeh zvez, razen njih pa še predstavniki okrajnih zvez in svetov za telesnovzgojnih delavci. Referat o razvoju množičnosti v naših telesnovzgojnih organizacijah je imel predsednik Zveze Partizan Slovenije tovariš Mitja Ribičič. V razpravi so sodelovali številni udeleženci izvršnih odborov obeh zvez. Tovarši Mitja Ribičič je v

referatu najprej omenil problem športnih objektov. Družba pesveča veliko pozornost telesnovzgojnim napravam, saj šolske telovadnice, igrišča ob šolah dandanes zelo hitro rastejo. Mreža športnih objektov postaja vse bolj gosta, saj so zgradili v zadnjem letu 150 novih telesnovzgojnih naprav. Tovarši Ribičič je poudaril, da smo tudi ponekod v določeni zaostalosti, ki je posledica konservativnega gledanja. Tako se dogaja, da gradimo šole brez telovadnic, stanovanjske bloke brez igrišč, pa tudi vzdrževanje objektov v komunah še ni dokončno urejeno. Vsekakor pa je ena največjih naloz, da bi si postavili perspektivni plan gradnje športnih objektov, ki bi ga vnesli v petletni gospodarski načrt.

vzgoja v šoli namreč ne more biti samo predmet in mora nam biti predvsem jasno, kaj lahko šola nudi učencem ali dijaku na področju telesne vzgoje. Potrebno je, da jih naučimo predvsem osnovnih stvari, je v svojem referatu poudaril tovarši Ribičič. Če bi imeli v podobno. Šolska telesna vzgoja dosedaj še nima ustajnega načrta.

pomeni novo obdobje v naši telesni vzgoji. V zadnjem času smo imeli kar 195 različnih zletov, 164 akademij, 187 telovadnih nastopov, kar vse kaže, da v družbi Partizan marljivo delajo. Vendar se včasih pokaže, da oblike dela niso najbolj posrečene. Paziti moramo, da bo mladina na takih prireditvah s svojimi vajami zadovoljna, ne pa da bo tako, da mladino samo kažejo drugim. Vse te danes že preživele oblike je treba zamenjati v novimi, modernejšimi.

ZA ŠOLSKA ŠPORTNA DRUŠTVA

Šola mora biti tudi iniciator za vključevanje mladine v šolska športna društva. Ta društva pa naj vodi mladina sama. Člani teh društev bi se morali povezati z večjimi klubovi ali društvi, kjer bi lahko pravočasno dobivali strokovne in praktične nasvete.

Danes deluje v obeh največjih slovenskih športnih organizacijah približno 1100 društev. Obe organizaciji sta v kratkem času rešili nekaj bistvenih vprašanj, v katerih še pred nedavnim nista prišli do popolnega soglasja. Vse torej kaže, da bo gibanje, ki ga danes opažamo v naši telesni kulturi, rodilo obilne sadove in

Vsekakor igra kvaliteten šport veliko vlogo pri množičnosti, zato ne smemo zanemarjati uspehov posameznika v določenih športnih panogah. Odlični dosežki športnikov namreč mnogokrat spodbujajo mlade ljudi k uveljavljanju v telesni vzgoji — torej je to prav lepa podpora za množičnost. Za mladino je torej treba odpreti čimveč igrišč in ji omogočiti vrsto nastopov na najrazličnejših kvaliteten športnih prireditvah. Kreptiti moramo torej vlogo mladine, vlogo mlade generacije, ki živi v svetu, ki ga je sama ustvarila.

Rezultati športnih srečanj

- Atletika, moški — 200 m: Maznik (N. m.) 23,7, 100 m: Samec (N. m.) 11,3, višina: Markulin (Karlovac) 183, 1500 m: Mucedoni (N. m.) 4:29,6, krogi: Penko (N. m.) 1:14,4, kopje: Spiler (N. m.) 37,91, 4 x 100 m: Novo mesto 45,9, ženske 60 m: Kovarčević (Bihac) 8,3, daljina: Kovarčević (Bihac) 4,83, krogi: Bartelj (N. m.) 12,33, kopje: Vidmar (N. m.) 30,42, 100 m: Serbec (N. m.) 13,3, 800 m: Goršin (N. m.) 2:31,9, višina: Kovarčević (Bihac) 148, Ekipno so zmagali atleti Novoga mesta 36.390 točk, drugo mesto so zasedli atleti Banja Luka 22.280 točk, Karlovac 16.442, Sisak 15.101, Bihac 12.426, Ogulin 11.987, Gospić 8.113, Prijedor 6,62.
- Kolesarjenje — mladinci: Črnčič (Banja Luka), člani: Furac (Karlovac) ekipno: Karlovac.
- Namizni tenis: člani posamezno: Trizanović (B. Luka), ekipno: Banja Luka, članice posamezno: Turk (N. m.), ekipno: Novo mesto, mladinci posamezno: Garić (Banja Luka), ekipno: Novo mesto, mladinke ekipno: Novo mesto.
- Odbojka — člani: Novo mesto: Karlovac 3:0, članice, mladinci in mladinke: L. Novo mesto.
- Streljanje na gibanje: solobe: 1. Sisak, posamezno: Volk (Sisak).
- Košarka — člani, finale: Karlovac: Novo mesto 65:52, mladinci: Karlovac, mladinke: Banja Luka.
- Rokomet — člani: Sisak, članice: Novo mesto, mladinke: Bihac, mladinci: Novo mesto.
- Tenis — ekipno: Ogulin, posamezno: Mitić (Prijedor), mladinci ekipno: Prijedor, ženske posamezno: Čačić (Prijedor).
- Streljanje z malokalibrsko puško — ekipno: Banja Luka, z volaško puško: Novo mesto.
- Tekmovalne letalske modele: ekipno: Sisak.
- Balkanska štafeta z baklami: mesto — ekipno: Banja Luka.
- Športni ribolov — ekipno: Novo mesto, posamezno: Požar (Novo mesto).
- Nogomet — finale: Banja Luka: Bihac 3:1.
- Ljudski mnogoboj: Novo mesto.
- Kečkanje — ekipno: Prijedor.

NEDELJSKI REZULTATI
100 m moški: Gluk (Branik) 11,0
1500 m: Vazić (Kladivar) 3:24,4
110 m ovir: Brodnik (K) 15,3, ženske 200 m: Stampik (K) 2:21,8.

Dviga plamen se iz ognja...

Trije so bili: eden iz Karlovca, drugi iz Banje Luke in tretji iz Novoga mesta. S prižganimi baklami so tekli ob Krki. Snop isker se je vil za njimi v nočno nebo. Kakor vlak mladosti, sem pomislil. S ploskanjem jih je sprejela množica tabornikov na ravnicah ob Krki. Plamen iz vseh treh plamenic, vsaka je predstavljala eno izmed sodelujočih republik, je nato prižgal lepo pagodo. Tako taborniki nazivajo posebno vrsto grmade. Rdeči zublji so obližili les, plamen je širil kvišku in osvetlil obraze. Zadonela je pesem »Dviga plamen se iz ognja«, predsednik okrajnega starešinstva tabornikov Novo

mesto inž. Slobodan Rajič pa je s pozdravno besedo začel program. Krog gledalcev se je razklesal, ko so člani KPD Sloga iz Starega trga ob Kolpi v narodnih nošah z ritmičnim koračkom prišli na prostor ob ognju. Zaplesali so nekaj belokranjskih ženitovanjskih kol. Glasovi koračev so se zlivali z zvoki tamburice in vriskanjem kolovodje, ki je z bendercem poskakoval okoli plezalcev in jih spodbujal: — Kura se peče na mrzli vodi! Ne prehladite se, kolaši! Anka, poskoči!

Taborni ogenj je prasketal, folklorna skupina pa je osvetljena z rdečim plamenom, živahno plesala. Od kod so, so se vpraševali gledalci? Nekje iz Hrvaškega bodo, je ugotavljal nekdo. — Ne, mi smo Belokranjci! Iz Starega trga smo, je med odmorom pojasnil član skupine. Gledalci so se razživelili, s ploskanjem in vzkliki so spodbujali kolaše. Povprašal sem, kdo skupino vodi. Poklicali so Faniko Sušteršič. — Na zlet smo prišli. Občinski svet Svobod Crnomelj je dal pobudo. Zaplesali bomo kola Majka čeru, Oj smrečca, Vrbnice nad moru, Smiljanica in Stara baka, je povedala hitro, ker so jo že klicali razgreti kolaši. Ko je bila njihova točka pri kraju, so spet zapeli svoje pesmi taborniki. Otožne in poskočne so se vrstile, vmes pa smeh in vzkliki veselja. Branko Lukič, tajnik okrajnega starešinstva, je pel z ostalimi ob ognju. Komaj sem ga našel in zapletel v pogovor. V temi me ni prepoznal, čez 15 minut se mu je pa le spopetilo. »O, vruga, ti si vendar novinar in zato povprašuješ... Takrat se je znašel poleg njega inž. Rajič in rekel: — Veš Branko, vse mu lahko poveš, samo to ne, da je na programu vse fisto, kar ni bilo predvideno. Nasmejala smo se. Spet je zadonela taborniška pesem, veseli klici, smeh in ploskanje so se zlivali v pesem mladosti, taborni ogenj pa je počasi dogoreval.

S SOBOTNE VEČERNE AKADEMIJE

Članice pesne skupine KUD Veselin Masleša iz Banje Luke

Članice TVD Partizan Čelje-Gaberje so nastopile z učinkovito vajo s krogi

Dekleta iz hrvatskih in bosenskih krajev so prišla tudi v narodnih nošah in vzbujala splošno pozornost

S »Turskim maršem« so nastopili novomeški taborniki, dijaki in učiteljica; učinkovito točko z vložki na Beethovno glasbo je nastudiral z njimi prof. Marijan Dobovšek

Miloš Jakopec

Brežičani so se predstavili

V nedeljo 19. junija, se pravi na sam zletni dan, je igrala v Novem mestu razen ostalih godb, tudi brežiška. Okoli nje je bilo vedno precej ljudi, ki so nagrajevali dobro igranje s ploskanjem. Muzikantje pa so vzbujali pozornost še zaradi tega, ker je med njimi večina mladih. Več naj o njih, ki so se prvi predstavili Novomeščanom, povedo izjave poslušalcev: — Dobro igranje, pa tako majhni so! Daj jih za zgled Novomeščanom, mi je povedal znanec. — Da si videl dopoldne! En tak majhen kot zamašek je šel na etol, ker ga drugače ne bi bilo videti, trompeta je bila večja kot on, a zalgal je kot velik...

— Tako majhen pa je že dolat. — Saj ni soldat; muzikant je... in kako dobro igra! V nekaj mianutah sem slišal koliko pohval, kot je dolgo ne. »Odlično.« »Za zločuti se je.« »Vsi igrajo dobro.« Take in podobne hvale so kar deževale. Skratka; mladi brežiški godbeniki so zalgal lepo in odlično. Bili so tudi disciplinirani in skromni, kar je osnova za uspeh, in upamo, da bodo ostali takli tudi vnaprej. J. P.

»INDUSTRIJSKI BIRO«
LJUBLJANA, Farmova 33
Telefoni: 30-102, 31-205, 39-141
Projektiranje, izgradnja ter uvoz opreme za industrijo celuloze, papirja, lepenke in lesovine.
Strojne konstrukcije
Investicijski programi

TELESNA VZGOJA — USTAVNA PRAVICA VSEH DRŽAVLJANOV

S sredstvi telesne kulture moremo pomembno vplivati na pravilno rast in telesni razvoj mladine, na oblikovanje in krepitev njenih fizičnih sposobnosti. Telesna kultura pomaga jačati organizem, povečuje odpornost in izboljšuje funkcije organizma. Telesna kultura, načrta in vsakodnevna, lahko ugodno vpliva na delovno sposobnost in gibne spretnosti človeka, zato ima velik gospodarski in obrambni pomen. Telesno kulturo so vedno radi sprejemali kot sredstvo razvedrila in zabave mladih in starih. To je zlasti važno, če upoštevamo današnje pogoje življenja, posebno v mestih. Prosti čas, ki ga bo čedalje več, preživet v naravi v gibanju in prijetni igri, je v današnjih pogojih življenja najkoristnejša oblika aktivnega odmora. Pedagoška misel nikoli ni zapostavljala pomena telesnih vaj in športnih spretnosti za vzgojo in izobrazbo mladih ljudi in za njihovo pripravo za naloge, ki jih imajo v družbi. Zavedajoč se takega splošnodružbenega pomena telesne kulture za krepitev in učvrstitev ljudskega zdravlja, za dvig delovnih in obrambnih sposobnosti naših državljanov, za vsestransko izobrazbo in socialistično vzraščanje naših otrok in mladine, upoštevajoč njen vpliv na oblikovanje pozitivnih karakternih lastnosti in lika naše mladine, smo pri nas takoj po vojni pravilno presodili in ocenili pomen dela za telesno vzgojo naroda, aktoj so bile postavljene pred organe ljudske oblasti in pred društveno skupnost kot celoto določene dolžnosti. Telesna vzgoja je postala ustavna pravica vseh državljanov. Družbena skupnost je dolžna ustvarjati pogoje, da se ta pravica uresničuje. Iz govora S. Komarja na kongresu za telesno vzgojo.

ZLETNA FOTOKRONIKA

Gošče na sobotni akademiji: Franc Pirkovič, Slavka Rankovič, Milentije Popović, Aleksandar Rankovič, Boris Kraigher in Niko Belopavliovič

Le kdo bi mogel do kraja natanko popisati njihovo veselje! To je bil njihov veliki, dolgi pričakovani praznik — naj so se pripravljali mesec in mesec. Ni jih razočaral! Pionirji med govorom tovariša Rankoviča na novem stadionu

Taborniki so pokazali izredno spretnost v postavljanju šotorov; v rekordnem času so prvi postavili šotor člani novomeškega Odreda gorjanskih tabornikov

Prav posebno veselje smo bili nastopa članic; gledalci so jih tople pozdravili za strumno izpeljane vaje. Da bo treba vrste partizanjskih društev okrepliti predvsem s članicami in člani, tak je zdaj sklep vodstev naših društev

Množičen nastop pionirk je požel vzharno ploskanje množice

Novomeški avtomobili na mednarodni razstavi

«Volja, roke in stroj so ustvarili IMV avtomobil!» – geslo, ki prikazuje resnično podobo kolektiva novomeške Industrije motornih vozil

Pomešal sem se med gledalce Mednarodne razstave motorjev in motornih vozil na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani. Posebno me je zanimalo, kaj bodo ljudje povedali o avtomobilih naše Industrije motornih vozil Novo mesto.

— Stiri take avtomobile smo že kupili, pa se zelo dobro obnesejo, je povedal nekdo in pokazal na osemsedezni «Turist de Luxe».

— Od kod pa ste, če smem vprašati, se je pozanimal zastopnik tovarne.

— Od Veletekstila.

In sta se začela pogovarjati o možnostih za nove nakupe avtomobilov.

Pri razstavnem prostoru IMV so se ustavili predstavniki Udruga proizvođačev motorja i motornih vozila Jugoslavije, občudujoče gledali lepo izdelana vozila in se pomenkovali:

— Toliko časa so bili neznanca tovarnica.

— Še ni dolgo, kar so postali naši člani...

... pa nas že prehitava.

— Boš videl, da bodo prvi izvažali!

Izdelke IMV si je ogledal tudi predsednik Ljudske skupščine Slovenije, tovariš Miha Marinko.

— To so pa izdelki motornih vozil Novo mesto, mu je razložil nekdo iz spremstva.

— Novo mesto? se je začudil predsednik. Ni mogel verjeti, da je prav slisal.

— Novo mesto, mu je zatrdil tudi direktor tovarne Jurij Levčnik, s katerim se je tovariš Miha Marinko nato zapletel v pogovor. Predsednik kar ni mogel verjeti, da je ves avtomobil, razen motorja, doma izdelan. Pozanimal se je še za ceno, možnosti za izvoz in še nekatere podrobnosti, nakar je dejal, da je zelo prijetno presenečen.

Pred avtomobil IMV so se vstrelji gledalci, vrstila so se priznanja:

— Veš, da mi je všeč izvedba!

— Tale ima pomično streho!

— Notranjost je zelo lepa!

— Sanitjeec je pa res nekaj posebnega!

— Saj je dobil priznanje kot naš najboljši izdelek, pripomni sosed.

Nekdo se je pritoževal:

— Mi imamo že precej časa naročen kombi, pa ga še nismo dobili.

IMV ima namreč razprodano že vsa letošnja proizvodnja. Prvo zaradi tega tudi ne more sklepati pogodb za izvoz. Vendar bo nekaj mora-

la izvažati, ker bodo dobili le toliko pogonskih agregatov, kolikor jih bodo lahko plačali z devizami, ki jih bodo dobili za izvozne izdelke. Razen za avtomobile IMV se izomenci zanimajo predvsem še za avtomobilsko dvigala, ki jih tudi proizvajata naša IMV. Čehi bi jih na primer takoj želeli 100.

— IMV se je na tej razstavi zelo dobro predstavila. Razstavljata avtomobile Kombi, Turist de Luxe, Turist Standard, Kurir, Servis in druga — skupno jih je 13 — ter še dvigala za avtomobile, hidravlično stikalnico do 100 ton, smetalec gum, grelne naprave in druge izdelke. Vse to je ustvarila mlada tovarna in mlad kolektiv z zelo skromnimi investicijami (približno 280 milijonov dinarjev) — skratka napis «Volja, roke in stroj so ustvarili IMV avtomobil» povsem drži.

J. Prime

Značilna izjava

Ameriški minister za poljedelstvo Ezra Taft Benson je pred nedavnimi izjavil: «Ameriško poljedelstvo trpi zaradi preveč vlade, preveč politike in premalo zdravega človeškega razuma...»

Moč potresa

Za zadnji katastrofalni potres v Čilu strokovnjaki sodijo, da je njegova moč dosegla 100 milijard kWh, kar ustreza moči nekaj sto atomskih bomb.

Zdaj kurivo - kmalu pa nova milijarda dinarjev

■ Če se bil kdaj v Sevnici, ste prav verjetno videli ogromne skladišča lesa. Če bi kdo hotel videti kam vse te ogromne količine lesa gredo, kdaj bodo iz njih nakladali ogromno izdelkov, bi se krepko smotili. Iz tovarne gre namreč le borih 4% količine lesa v vratah Temen prah je v njih, vse ostalo pa enostavno »zgrine«. Kaj se dogaja tu z lesom?

■ Okoli 39.000 ton kostanjevega in hrastovega lesa smrelo tu vsako leto. Iz njega dobijo drobnina, rjava prašna zrna stroj za usnje, vse ostalo pa roma naravnost v peš. Kar naprej požirajo žrela kurik pod parnimi kotli moker, izlužen les, dan za dnev, mesec za mesecem, vse leto. Če bi ta les popolnoma osušili, bi ga bilo skoraj 19.000 ton na leto. Kalorije so sicer dokaj poceni, saj plača kupač strojila tudi les, je pa velika škoda za splošno gospodarstvo, pokuriti toliko količine lesa, ki je potreboval za rast dolga desetletja. Konec — so rekli »Jugoslancim« — že dve leti planirajo, kako bi koristneje uporabili ta les, ki so mu odvzeli le majhen del vrednosti.

■ Planirali in načrtovali so, iz tega lesa bi lahko izdelovali sladkor, papir, karton in lesotni. Najbolje ekonomske pokazateljice je dala kalkulacija za lesotni

ploščice. Tako se sedaj aliži v Jugotaniu venomer govori o »taniki« in »lesotniki«. Kupi načrtov, projektov, razprav se večajo in večajo...

■ Nekaj osnovnih podatkov iz obsežnih elaboratov nam pove, da je potrebno investirati 1,6 milijarde dinarjev v osnovna in obratna sredstva. S temi sredstvi bi zgradili obrate, ki bi iz teh 19.000 ton izlužene lesne snovi izdelali 13.000 ton kvalitetnih lesovinskih plošč. Popolnoma normalne so te plošče. V edini slovenski tovarni v Hiriški Bistrici so že napravili industrijski poizkus in so bile kovanje plošč enakovredne onim iz smrekovega lesa. V nekaterih lastnostih jih celo znatno presega! Ker so lesotni plošče tudi ceneno blago na znanjem tržišču, bi jih lahko brez težav izvažali. Izračun rentabilnosti izkazuje, da bi investicijo povrnili v plitih osmih letih. Devizni obračun pa kaže, da bi v petih letih vrnil dvojni znesek dodatnih deviz. Zaposlili bi 160 novih ljudi in dali družbi letno vrednost proizvodnje 1 milijardo in 200 milijonov dinarjev. Skupno s sedanjo proizvodnjo tanina bi dajala tovarna dnevno skoraj za 7 milijonov dinarjev blaga na trg. Postavili bi parne kotle, ki bi dajali na uro v začetku 12, pozneje pa celo 24 ton pare. Kurili bi v velenjskem tipu mogom. Projekti predvidevajo, da bi stalo glavno obratno postopje vzdolž Save od železniškega mostu. Dolgo bi bilo 239 metrov, dnevno pa bi naložili 50 ton izdelanih plošč.

■ Načrti so gotovi, manjka le še — denar. Po zadnjih izjavah odgovornih činiteljev bo izgradnja te tovarne planirana v naslednjem petletnem perspektivnem planu. Ta začne veljati že 1. januarja 1961. letu. Tovarno lesotniha bi zgradili v dveh in pol letih, dokončano pa bi pričela obratovati pol petletni poizkusni proizvodnja. Zanimivi je še tudi podatek, da je strojna oprema skonstruirana tako, da je kapaciteta 1500 ton najnižja in da jo je možno povečati do 30% (torej za 4500 ton) brez dodatnih investicij, le z brzo osnovnega stroja. Po izkušnjah inženjskih tovarn je možno dodajati osnovni

surovini znaten del bukovih odpadkov. Teh je v sevnickem lesnoindustrijskem bazenu dovolj, saj jih imajo na žagi in v Koptarni v znatnih količinah.

■ Ves kolektiv se je zgrizel v to nalogo. Za drugo leto zbira vsa prosta sredstva na račun soudeležbe pri investiciji in rekonstrukciji. Hoče preprečiti, da bi se tako velika gospodarska škoda delala še naprej. Medtem pa je na trgu lesnih plošč dokajšnje pomanjkanje. Vsi taninci v Sevnici vedo, da bi proizvodnja te količine plošč nadomestila kar 60.000 m³ zagane ga lesa ali okoli 85.000 m³ hlodov! Danes pa vse to pokurijo in spremanjajo v paro. Njihove napore popolnoma razumemo na vseh mednarodnih mesih in jim bodo z vsami silami tudi pomagali doseči težko a nadvse pomembno novo gospodarsko nalogo. —ok

Tekoči računi za delavce in uslužbence

Od 1. julija bodo lahko delavci in uslužbenci v Sloveniji odprli svoje tekoče račune pri vseh bankah in mestnih hranilnicah. S prenosom dela ali vsega zneska mesečnih prejemkov na osebni tekoči račun bodo denarni zavodi njihovim imetnikom brezplačno opravljali vsje posle plačevanja oziroma prenosa sredstev na druge tekoče račune. Razen tega bodo banke in hranilnice na željo imetnikov tekočih računov plačevale najemnine, naročnine za radio, časnike in revije ter razne članarine v začetku meseca. Narodna banka za Slovenijo bo na kakih 10.000 lepkih obvestila ljudi o tem načinu poslovanja.

Spremembe v uredbi o otroškem dodatku

S 1. julijem 1960 začne veljati uredba o spremembah uredbi o otroškem dodatku, objavljena v Uradnem listu FLRJ, št. 48-59 in popravljena v Uradnem listu FLRJ, št. 49-59. Po tej uredbi sta spremenjena 34. in 35. člen uredbi v tem smislu, da se upravičencem, ki jim gre otroški dodatek v polnem znesku, dodatek poveča za 250 din mesečno za vsakega otroka, začeti od drugega otroka dalje. Lestvica otroškega dodatka I. skupine iz 35. člena uredbi se torej s 1. julijem spremeni tako, da gre za enega otroka 3240 dinarjev, za 2 otroka 6310 dinarjev, za 3 otroke 8960 dinarjev, za 4 otroke 11.190 dinarjev in za vsakega nadaljnje otroka 1730 dinarjev.

Opozarjamo, da se navedeno povečanje nanaša samo na tiste upravičence, ki prejemale otroški dodatek v polnem znesku, to je na upravičence, ki nimajo nikakršnega davka na zemljo, ki nimajo

nad 150 din dohodka na člana družine mesečno od zgradbe (vrednost lastnega stanovanja ne vpliva na pravico otroškega dodatka), ki nimajo nad 500 din dohodka na člana družine mesečno od zemlje, uzete v zakup, in ki nimajo drugih davkov zavezanosti dohodkov (od obrti itd.). Otroški dodatek v povečanem znesku se mora izplačati že s plačo za mesec julij 1960.

«METALNA»
Tovarna konstrukcij in strojnih naprav
MARIBOR
SE PRIPOROČAJI

Nabirajte zdravilna zelišča

Cvet: rmana, rdeče deteljice, bele deteljice, lipa.
List: gloga, gozdna jagode, jeternika, melise, ozkočistična trpotca, regrata, pekoče kopri-ve, verberne.
Rastline: hrbbovske rese, di-seče perle, kopitnika s koreni-ko, krivčeva mlečka, amoni-ko, melise, navadne kislice, črnobli-ne, ženjilja, grenke ramašle, navadne ramašle, šentjanžovica in gladnik.
Korenine: črnobline, arnike, replica, šarnike, trobentice, srčne moči, male norice, med-vedovih tac.
Lubje: češminovih korenin, češminovih palic, krhlike.
Seme: jesenskega podeska.
Plod: suhih borovnic.
Razen navadnih zdravilnih zelišč odkupujemo še razna dru-ga zelišča; vsa poslana in ce-ne dobite pri vaših združenj ali pri GOSAD, skladišče Novo me-sto, Slakova ul. 8.

»Odstopim, samo če bo človek...«

O delu šentruperskega poravnalnega sveta

Tudi v šentrupertu deluje poravnalni svet. Okrajno so-dišče iz Trebnjega mu pošilja v poravnavo tožbe iz šentru-perta in okolice. Tudi stranke same so se ga že začele pos-luževati in kar naravnost nas-labljujev nanj tožbe. Doslej je bilo sklenjenih preko 20 po-ravnav, le v treh posredova-nja niso imela uspeha. Obravn-avane so bile naslednje zade-ve: raztaljenje časti, telesna poškodba, vrnitev posojila, majhna tatvina, določitev me-je, motenje gozdne posesti in podobno.

Vzdušje na poravnava je manj močeno kot na sodišču. Ponavadi poteka tako: Predsednik pozove tožitelja, nato tožena, da razloži svo-jo zadevo. Stranki razlagata stvar in dajejo duška svoji pri-zadetosti. Ko razpravljanje prikipi do viška, upraša pred-sednik, če imajo kako misel, ki bi jih privedla do poravna-ve. Takrat se izkaže, da se ljudje razburjajo bolj zaradi nagle jeze kot zaradi storjene krivice. Stranke same se do-slikrat takole poravnajo:

— Saj mi ni treba ničesar njegovega, pustim se mu pa tudi ne!

— Saj odstopim, samo če bo človek!

Poravnava je sklenjena. Stranke podpisajo zapisnik, predsednik pa še pripomni:

— Vidite, pa ste se le boljše pogovorili tu kot bi se v go-stilni ali na cesti.

Odločimo se!

Bi volili obratne delavske svete ali jih ne bi? V večjih kolektivih o tem burno razpravljajo. Mnenja »za« in »proti« se brusijo. Kdo ugovarja? Največkrat upravna vodstva podjetij in listi člani DS, ki so se znašli z njimi na isti črti. — Drobili bomo sredstva, posamezni obrati si bodo delili prevelike plače, na ta račun bodo slabli skladi — to so naj-češči »dokazi« onih, ki trdijo celo to, da bi bili obratni DS škodljivi.

Letu 1950 je pomnilo delavsko samoupravljanje novo revolucionarno spremembo. Nobenih izkušenj na tem področju nismo imeli takrat, celo kako začeti nismo vedeli, pa navzile temu nismo omahovali. Zdaj, po desetih letih, skoraj ne moremo verjeti vsem doseženim uspehom. Zakaj bi se torej balj zdaj, ko že imamo številne in bogate izkušnje v delavskem samoupravljanju?

Negodnega otroka ne pustimo samega na cesto; obratnim delavskim svetom bomo zato vnaprej določili njihove pristojnosti. Ni torej prav, da takoj zavijemo; — ne bo šlo, sredstva bomo drobili, delili preveč plač in slabli skladi —. Če gradimo veliko stavbo, se kaj rado primeri, da nam ostane nekaj opeke in lesa. Pri gradnji majhne stavbe zidari-je vse do skrajnosti izkoristijo. Obratni DS je taka majh-na stavba.

Se nečesa ne smemo pozabiti. V našem okraju je malo kolektivov, ki so že uvedli ali pa pripravljajo nagrajevanje po ekonomskih enotah. Veliko dela je s tem, knjigovodje pa se izgovarjajo, da je pre malo časa, da ne utegnajo in podobno (splošno znano je, da je med njimi zelo malo taktih, ki bi delali samo v enem podjetju). Res, težko je začeti, ledina pa morajo zaraoti prav večji kolektivi. Ti imajo naj-boljše kadre, zato jim bo tudi najlažje začeti. Če ustanovimo obratni delavski svet, bo ti želel vedeti, s čim razpolaga. Določiti bomo morali meje pristojnosti. Izdelali bomo poslov-nik. Skoraj mimogrede pa bomo lahko opravili tudi vse, kar je potrebno za nagrajevanje po ekonomskih enotah. Teo-rija o prevelikih plačah, ki jih bodo delili obratni delavski sveti, torej ne drži. Le brez strahu! Pri KGP Novo mesto so se odločili. Trinajst obratnih delavskih svetov bodo imeli. Iz-delali so poslovnik zanje, kolektivji jih pravkar pretresa. Direkcija KGP in dosedanji DS sta imela zaradi razpreso-tnosti obratov, ki so po vsem okraju, doslej mnogo nepotrebnega dela. Zdaj bosta mnogih skrbi rešena. V tem je še ena dobra stran obratnih delavskih svetov.

Videli so Naserja in Tita

Večje število prebivalcev iz Vidma-Krškega je 17. junija na avtocesti pri Drnovem ne-strpno pričakovalo prihod predsednika Naserja in Tita. Sonce je pripelkalo, toda vse to ni sknilo razpoložljiva. Ko je kazalec na uri kazal 17.35 minut, je med množico zavr-salo, v odprtem avtomobilu sta se pripeljala Naser in Tito. Prebivalci Vidma-Krškega so burno pozdravljali visoka drž-avnika. Pionirji so ju obsi-pavali z rožami in mahali z arabskimi in jugoslovanskimi zastavicami. Stoje v avtomo-bilu in vidno zadovoljna, za izkazano pozornost, sta gosta odzdravljala z rokami.

ŽELEZARNA ŠTORE STORE PRICELJU

INDUSTRIJSKI TIR STORE
TELEFON 21-03 CELJE ali STORE 1

● proizvajajo:

surovo železo: belo, sivo in specialnih kvaliteta, SM jekla v tople valjanjih profilih, litozelne valje za potrebe črne in barvaste metalurgije, industrijo gume, papirja in milnske industrije, kobile vseh vrst, litozelne vodovodne cevi, fazinske komade, strojno litino do komadne teže 15 ton, ognjevzdržni samotni materiali: šamotna opeka, šamotno malto in mase za nabljanje pečl v kvaliteti SK 34, eksplozacija bentonitov, livarskih peskov in santinobra, izdelava cilindrine opeke.

Podružnica socialnih delavcev končno tudi v Novem mestu

Društvo socialnih delavcev Slovenije je bilo ustanovljeno leta 1957. Dejstvo, da tako dolgo ni bila ustanovljena podružnica v našem okraju, še ne pomeni, da pri nas ni bilo zanimanja za ustanovitev podružni-ce. Svet za socialno varstvo okrajnega ljudskega odbora je že leta 1957 razpravljalo o usta-novitvi podružnice, vendar do uresničitve sklepa ni prišlo zaradi raznih objektivnih težav. V pre-teklem letu je Svet imenoval petletniški Inicijativni odbor z nalogo, da čimprej ustanovi podružnico za okraj Novo me-sto.

Inicijati i odbor je uspešno opravil svojo nalogo in je pri-pravil vse potrebno za ustanovi-ti občni zbor, ki je bil skličan v nedeljo 5. VI. 1960. Občni zbor je bil zelo dobro obiskan. Ra-zen poklicanih socialnih delav-cev se ga je udeležilo še veli-ko prostovoljnih socialnih de-lavcev, ki delajo v raznih druž-benih organizacijah. Zbora so se udeležili tudi predstavniki go-

spodarskih, družbenih in poli-tičnih organizacij.

Ustanovni občni zbor je začel predsednik Inicijativnega odbora Franc Brinc, ki je med drugim dejal, da združuje društvo soci-alnih delavcev v svojih vrstah poklicane in prostovoljne delav-ce. Danes socialna politika pri nas ne rešuje le upravni or-gani, temveč vodi skoraj vsa socialna politiko, družbeni or-gani. Z reševanjem socialnih pro-blemov se prav tako ne bavijo le pokliceni socialni delavci, tem-več še množica prostovoljnih delavcev, ki delajo v raznih družbenih organizacijah. Uspeš-nega varstva družine v komuni-ki danes ne moremo predstavl-jati brez sodelovanja upravnih organov komune in organizacij, ki delajo z RK, ZB, DPM, ZVVI, ZZD in z drugimi. Te or-ganizacije imajo že nekako v svojem delovnem programu skrb za socialno ogrožene ljudi. Vse premalo pa so na področju re-ševanja in vodenja socialne po-litike storile doslej ostale mno-

človeka in zato nas na tem po-črtju dela čaka še veliko na-log, ki jih bomo morali izvršiti, če bomo hoteli dohiti v razvo-ju ostale kraje.

Program dela novoustanovlje-ve podružnice je razložil delov-ni predsednik Janez SOLMA-JER. Poudaril je, da socialno de-lo v socialistični ureditvi do-biva vse večji pomen in vred-nost. V sedanjem obdobju tudi to področje še krepko presega okvirne državne uprave in zato nudil široke možnosti za udele-ževanje najrazličnejših orga-nizacij, zavodov, organov druž-benega in delavskega upravlja-nja, ustanov in posameznikov terja njihovo čim bolj aktivno in intenzivno delovanje. Zla-sti razvoj industrializacije od-lira povsem nove probleme ki dajejo socialni službi nove vse-bino in hkrati zahtevajo, da do-bi socialno delo v naši družbi mesto ki mu po sedanjem po-menu pripada.

Po plodni razpravi sta bila izvoljena upravni in nadzorni odbor novoustanovljene podruž-nice. V upravni odbor so bili izvoljeni: Petrič Martina, Šali Milica, Brumet Ivan, Sustarič Roman, Lovšič Tončka, Guštin Slavka, Stukelj Janko, Gornik Marija in Brinc Franci. V nad-zorni odbor: Moreti Jože, Hri-bar Valentin in Neupuh Janča. Po konstituiranju je upravni odbor izmed članov izvolil za predsednika Petrič Martino, za tajnika Brinc Franceta in za predsednika nadzornega odbora je bil izvoljen Moreti Jože.

Ob zaključku občnega zbora je zastopnik Društva socialnih delavcev Slovenije dr. Bron-tič SKABERNE zaželel pol-zdržnično mnogo uspeha in dejal, da čprav samo zadnji ustanovili podružnico, to še ne pomeni, da bomo razvil tudi ne delu, kajti področje našega okraja je pol-no raznih socialnih problemov, ki so specifični le za naše ob-može in terjajo hitrega reševa-nja.

J. P.

Deset let delavskih svetov

sledica vse naše revolucionarne prakse, delavski sveti so razumljiva posledica ustvarjalnega uporabljanja marksistične teorije in njegovih načel.

Ze takrat pred desetimi leti so bili položeni prvi materiali temelji takega samoupravljanja. V nenehnem razvoju pa so delavski sveti dobivali vse večje osnove za gospodarjenje ter so postali vpliven gospodarski činitelj. Njihov pomemben vpliv na gospodarski razvoj in napredek naše domovine je prav posledica vse večje materialne osnove, ki jo imajo. Leta 1953 so razp lagali delavski sveti s 27,7% vsega narodnega dohodka. Ob petletnici delavskih svetov so razpolagali že s 31,6% narodnega dohodka, lani pa so sami odločali že o 41,8% narodnega dohodka. Če bi to prevedeli v številke, bi izgledala stvar takole: delavski sveti so lani odločali in razdeljevali za osebne dohodke ter v skladi 617 milijard di. rjev, družbi pa so v tem letu prispevali 1523 milijard dinarjev. Odstotki po posameznih letih kažejo, da vse več presežnega dela ostaja neposrednim proizvajalcem. To pa predstavlja vedno večji vpliv neposrednih proizvajalcev na gospodarjenje. Delavski sveti ne skrbijo le za enostavno reprodukcijo, to se pravi, samo za redno obratovanje podjetja, marveč tudi za razširjeno reprodukcijo, kar pomeni, da del sredstev s katerim razpolagajo sami, uporabljajo tudi za razširitev tovarn.

Zadnja leta, predvsem pa lansko leto, so pokazali, da je zavest upravljalcev, njihov smisel za gospodarjenje in končno tudi njihova osebna stimulacija že tako velika, da je odveč strah da bodo vse porabili samo za nagrade, za osebne dohodke, pri tem pa pozabili na bodočnost svoje tovarne. Zelo veliko je celo takih primerov, da so kolektivni zmanjševali svoje osebne dohodke samo zato, da so obnovili in modernizirali svoje podjetje. To dokazuje, da je povsem napačno pojmovanje, da je socialistično samo tisto, kar si prisvajata država in potem s temi sredstvi gradi. Narobe, družbeno prisvajanje presežnega dela je v določeni dobi samo nujno zlo in pa osnova za zbiranje sredstev, ki so potrebna za ogrevljanje največjih problemov v gospodarstvu dežele. Čim manj je takih problemov, toliko več sredstev lahko pustimo neposredno izvajalcem, ki so sposobni a svoj ustvarjalno iniciativo in ob neposrednem materialnem interesu zgraditi in ustvariti s prepričanimi sredstvi več, kot so pričakovali največji optimisti. Tako na primer bomo leos — to z vsem pogumom trdimo že sedaj — že v štirih letih izpolnili pet letni gospodarski načrti. Ko smo sprejemali ta načrti, pa se nam je zdel celo za petletno obdobje zelo obsežen in smo v strahu, da ga ne bi izpolnili, zlasti v prvem letu pozivali delavce, naj se odločno lotijo dela. Bo-jazen se je, kot že tolikokrat, pokazala za neupravičeno.

Ob prazniku vseh naših proizvajalcev vseh delavcev socialistične Jugoslavije bi kazalo govoriti še o drugih uspehih, ki so jih dosegli delavski sveti na prehojeni poti v mi-nulih desetih letih. Delavski sveti so bili velika sila, ki je vzgojila na milijone delavcev za odgovorne gospodarje in usmerjevalce gospodarskega in politično-družbenega življenja. Delavski sveti so izpeljali mnoge akcije, ki so pomene-li veliki napredek v proizvodnji, ki je obenem omogočila tudi hitrejši porast življenjske ravn. Spominimo se samo uvajanja nagrajevanja po delu in podobnih prizadevanj. Dejstvo je, da smo s pomočjo delavskih svetov od leta 1950 pa do lani povečali industrijsko proizvodnjo za več kot še enkrat od 100 na 227. V Sloveniji se je povečala v tem času proizvodnja od 100 na 205. Jugoslavija je v tem času dosegla tako hitro gospodarski razvoj, da je skorajda ni dežele v Evropi, ki bi jo v tem pogledu prehitela. Takrat ko smo uvajali delavske svete, so nekateri dejali, da je to samo eksperiment. V tujini so trdili, da bomo gospodarsko propadli, zašli v gospodarsko anarhijo in podobno. No, po desetih letih pa ugotavljamo, da ni bilo nič takega, ampak nasprotno, hitreje smo napredovali, hitreje kot dežele črni prerokov, in delavski sveti so postali pomos našega razvoja.

TUDI NAS LIST IN VSE PREBIVALSTVO DOLENJSKE SE PRIDRUŽUJE POZDRAVOM, KI JIH POSILJAMO DESELETNICI VSEM DELAVSKIM SVETOM IN NJIM PROIZVAJALCEM.

Drama SNG v Novem mestu

Menda ni treba posebej poudarjati, da je bil obisk ljubljanske Drame v Novem mestu po več ko 10-letnem preselisku prvi kulturni praznik. Z upriporitvijo »Dvanajstih porotni-

kov« smo imeli srečno priložnost videti vso garnituro odrskih igralcev mojstrov na tehnično nezahtevni sceni, tembolj pa je prišla do izraza kvaliteta sposobnost vsakega

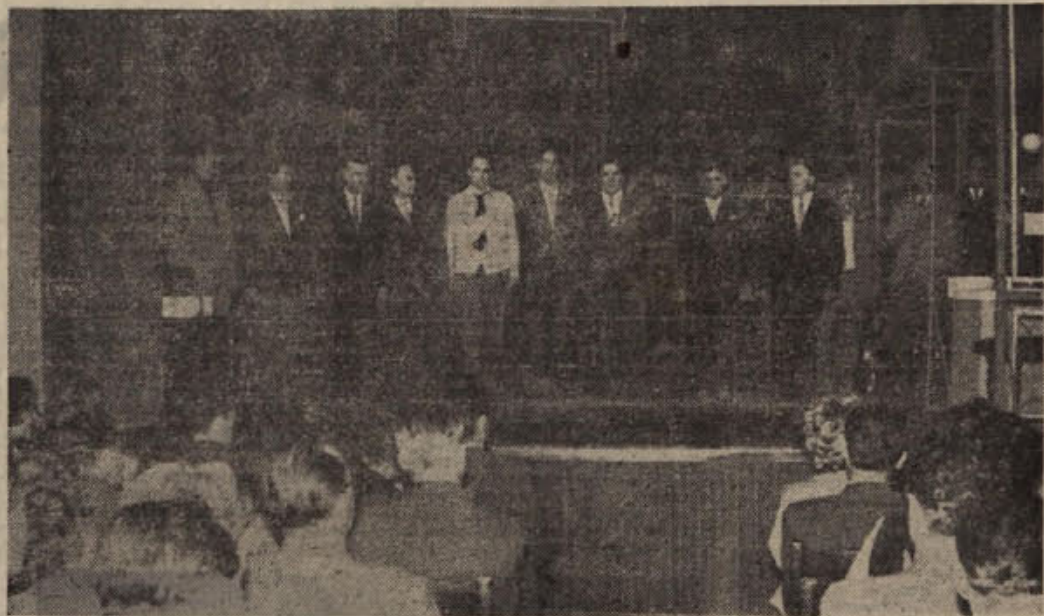
igralca. Res je, v vsakem prikazanem liku smo občudovali njega — to je igralca — samega. V dveh nastopih so umetniki dali mladim in odraslim poslušalcem nekaj, kar bo trajno in globoko učinkovalo. Morda več odraslim ko mladini, saj je delo izrez iz psiholoških in življenjskih situacij odraslih, že v življenju stoječih ljudi. Nič ljubezni, ne sentimentalnosti, marveč trda železna logika, ki bi v brezdušnosti vladajočih razrednih motivov obsodila in ubila mladega človeka, če... In tukaj se pojavi dvom, ki pripelje do nasprotnega zaključka.

Pri vsej tragčnosti problema je bilo dovolj komičnih situacij, ki jih je mladina pri prvi predstavi sebi primerno gristrirala, ne da bi izgubila zvezo s celoto. Uvod v umetniško doživetje je mladini podal profesor Kasesnik Ivan s kratkim prikazom o vlogi in pomenu

gledališkega igralca. Ob večerni proslavi je v imenu sveta za kulturo OLO in novomeške publike pozdravil člane Dramskega gledališča prof. Janko Jarc.

Upajmo, da bo ta nastop ljubljanske Drame začetek tesnejših vezi in pogostejših obiskov te ustanove v Novem mestu, saj nam to zatrjujejo v imenu institucije tudi besede upravnika Smiljana Samca ob zaključku predstave.

Z nič manjšim zanimanjem niso v minulih dneh sprejeli dragih gostov tudi v Crnomlju. Kočevju, Ribnici, Kostanjevi na Krki in v Vidmu-Krškem, povsod pa so ljubljanski umetniki pustili nečisto globoko hvalnih src za nepozabni večer.

Navdušen aplavz hvalne publike je bil nagrada ljubljanskim umetnikom v Novem mestu in na vseh drugih odrih Dolenjske, v Kočevju in Ribnici

Razstava Tehniške srednje šole

Ob zaključku šolskega leta je Tehniška srednja šola v Vidmu-Krškem pripravila tradicionalno razstavo. Nazorno so bili prikazani uspehi šole, predvsem pa so vzbudili pozornost razstavljeni predmeti, ki so jih gojenci sami izdelali v svoji delavnici. Razstavo je obiskalo večje število domačinov.

Objuba dela...

O težavah in skrbeh šentjernejske knjižnice, ki ne dobi od nikoder nobene pomoči

Šentjernejska knjižnica je odprta trikrat na teden in ima nad 2000 knjig, 600 vplavnih in 300 rednih bralcev. V lanskem letu so obiskali štiri tisoč čitalnic 232 krat (delavci 205 krat, kmetje 230 krat, službeniki 283 krat, šolarji 1622 krat ter upokojnenci, gospodinjice in ostali 179 krat) in si izposodili 4730 knjig. Knjižnica je bila ustanovljena leta 1890. V decembru istega leta je knjižnica dobila le 104 dinarjev izposojevalne, decembra 1954 že 1003 dinarjev, decembra lani pa 5309 din. To dokazuje, da zanimanje za knjige med šentjernejskimi in okolinskimi vedno bolj raste ter da je knjižnica na pravi poti.

Denarne podpore za redno delo ni dobila knjižnica že od leta 1936. Lansko poslovanje so zato zadržali na 55.700 dinarjev primarnih sredstev. Seveda bi bil to preveliko vsako leto srečevala in tako zbrani denar porabila za knjižnico. Tudi novih knjig knjižnica ne bi mogla kupiti, če ne bi knjižničarka za ločila svojega denarja za njihovo nakup.

Za vođenje knjižnice, se pravi za poštovno nadurno delo, je dobivala knjižničarka še pod bivšo šentjernejsko občino honorar po 2000 dinarjev na mesec. Del tega honorarja je porabila za nagrado dijakom, ki so ji pri delu pomagali (zavijali knjige in drugo). Nikar pa ne mislite, da dobiva knjižničarka zdaj, ko sta se šentjernejska in novomeška občina združili, večji honorar. Nasprotno! Sploh ga ne dobiva! Se pravi, da njeno delo ni cenjeno, ker je nepotrebno, saj nepotrebni deli nikjer ne plačajo! (?)

KNJIŽNICA JE PREJELA DECEMBRA LANI ODGOVOR OD SVETA ZA KULTURO LRS: — Zahvaljujemo se vam za Vaš dopis z dne 16. 12. 1959 in sporočimo, da smo ga odstopili pristojnemu okrajnemu organu v Novem mestu z obvestilom o najnem primeru šentjernejske knjižnice. Hkrati sporočamo, da vam bomo v kratkem poslali nekaj knjižniških novosti za izpopolnitev vaše knjižne zaloge.

Kako bo knjižnica dvignila izposojevalno ljudem, ki najprej pogledajo, koliko je za knjigo izposojevalna in jo šele potem vzamejo, če imajo dovolj denarja. Bili bi lahko veseli, da ljudje v prostem času vzamejo knjigo v roke, da berejo in se tako izobražujejo! Knjige uče ljubiti pravico, resnico, dobroto, človečnost — skratka vse, na čemer mora temeljiti vsaka napredna stvar. Res je, da pri nas poudarjamo in in da damo precej za izobražbo

Učenci VIII. razreda uspešno zaključijo obvezno šolanje samo, če so iz vseh predmetov ocenjeni s pozitivnimi ocenami (1, 2, 3). Če imajo učenci VIII. razreda ob koncu šolskega leta negativno oceno iz enega ali več predmetov, lahko z izpitom popravijo negativne ocene (1, 3).

Ljudi — toda le strokovno in politično, medtem, ko splošna kulturna vzgoja (ki mora biti del politične) zaostaja. Zaostaja pa zato, ker zanjo ni sredstev, ni prostorov, ni... vsega ni (vsa) v naši občini.

Večkrat beremo, da je bilo kje kaj polomljeno, zaradi raznih brezvestnežev, da je bilo drugje spet kaj ukradeno (n. pr.: brisača iz stanišča novomeške kavarnice), skratka naletni na primere, ki jih ne bi napravil niti človek z nizko kulturno izobrazbo. Včasih pravimo, da manjka kultura, idealizma in ne vem česa še vse; toda kje bo človek vse to dobil, če ne v dobri knjigi, igri, filmu? Tako se nam mašuje premahno vlaganje v knjižnice in ostale kulturne ustanove.

Res je, da je občina šentjernejske knjižnici obljubila pomoč (objubila jo je tudi novomeška), pomoč v knjigah je obljubil tudi svet za kulturo in prosveto LRS. Morda je obljuba pomoči še kdo, toda kdošda se je vse tako, kol pravi tisti ribniški pregovor: »Če smo obljubo, najsm še dau...« Knjige pa nas uče resnice, zato

ne obljubljamo stvari, ki jih ne nameravamo, nočemo ali ne moremo nuditi, pač pa ljudem razložimo, zakaj je tako stanje. Kljub vsemu temu pa še vedno vztrajamo pri tem, da je potrebna človeku razen telesne hrane tudi duševna, kulturna hrana!

JOZE PRADIC

Nov roman Prešernove knjižnice

Ruski pisatelj Konstantin Paustovski se je potrudil, da je v Sevastopolju zboristih bogato gradivo sevastopoljske pomorske knjižnice in v romanu »Črna morja«, napisal vso zgodovino ljudi in časov okoli tega morja. Iz bogatega zgodovinskega materiala, pesniške fantazije in pisateljske spretnosti je nastal roman, ki se bera prijetno, napeto, a hkrati poučno in koristno.

VOHUNKA 907 v Gradcu

V nedeljo, 12. junija so se gradski moški občinstvu predstavili kostanjevski igralci z igro »Vohunka 907«. Pred številnim občinstvom so odigrali precej tekojo psihološko igro. V glavni vlogi je nastopila učiteljica Marija Sketa kot Sara. V svojo vlogo se je povsem vživela. Nič slabše niso odigrali Ladko Kukec kot obveščevalec Edward Corton, Ivan Mlakar in Tone Stebe.

mp.

Sinove, može ali tante, ki služijo vojaški rok v vrstah JLA, boste prijetno presenetili, če jim naročite DOLENJSKI LISTI

Dovolite mi, spoštovani tovariši, da se vam za izredno doživetje, ki ste ga nam nocoj s svojim gostovanjem pripravili, v imenu Sveta za prosveto in kulturo okraja, v imenu naših prosvetnih in kulturnih ustanov in društev ter v imenu nas vseh in našega mesta iskreno zahvalim. Saj je kar praznik nocoj in srečni smo, da moremo med nami pozdraviti umetnike osrednjega slovenskega gledališča, ki ste prišli, da nas povedete v svet lepote in umetnosti. Naši ljudje, verjemite mi, si žele tako srečanj. Hvalno in z razumevanjem spremljajo že napore naših domačih gledaliških družin, ki s svojo tradicijo segajo prav v oseminštrideseto leto prejšnjega stoletja, do prve slovenske uprizoritve Linhartovega Matička. Od tega, takrat resnično revolucionarno prerodnega dejanja, pa preko Vrhovčevega poživiljenja čitalniškega odra in vse do današnjih dni sledimo pri naših ljudeh ljubezen do gledališča in dramske umetnosti. Zato vas nocoj s posebnim veseljem pozdravljamo. Dovolite mi pa spoštovani tovariši, da med vami še prav iskreno pozdravim našega rojaka Ivana Cesarja, ki mu je prav na deskah novomeškega čitalniškega odra vzbrstela silina in globoka ljubezen do dramske umetnosti.

Nocoj začnete gostovanje po večjih krajih naše Dolenjske. Prepričan sem, da vas bo povsod na vaši poti spremljala radostna hvalnežnost naših ljudi in iz srca želim, da v prihodnje vse poposteje prihajate med nas z bogatstvom in lepoto svoje velike umetnosti, za katero vam ponovno najtoplejša hvala!

(Pozdrav prof. Janka Jarca ljubljanskim gostom 16. junija zvečer na novomeškem odru)

Dve razstavi v prazniških dneh

V prostorih Dolenjskega muzeja so si udeleženci iz bratskih republik lahko ogledali razstavo umetniških slikarskih stvaritev iz obdobja NOB naših najboljših partizanskih grafikov: Božidarja Jakca, Doreta Klemenčiča — Maja in Franceta Miheliča. Prvi je kot udeleženec razstavljal AVNOJ v Jajcu na

umetniško dokumentacijo pomena v ta kraj, razen ostalih grafik in upodobitev znanih in znanih oseb iz partizanske dobe. Obiskovalec se znova čudi tisti za Jakca značilni čudoviti zbravnosti, koncentraciji, eleganci, fotografski dovednosti njegovih upodobitev, ki Jakca približujejo tudi preprostemu človeku. Ostala dva imata svoj prijem in način upodabljanja, ki morda bolj odgovarja trdi, neumljenosti stvarnosti tistih časov. Če je Jakca poet in lirik doبرة in humanosti, ki je bila značilna za partizanske ljudi (in kar je lahko v teh tridnih dneh videl le tisti, ki je sam poln te lične humanosti), sta druga dva tudi v umetnosti izrazila znanostjo, objektivno težo in krutost časa. Spočenje usih treh pa daje šele resnično podoba in doživetje zgodovinsko usodnih časov.

RAZPIS

Okrajni zavod za izobraževanje odraslih v Novem mestu razpisuje v I. letnik TEHNIŠKE ŠOLE — ODDELEK ZA ODRASLE za sledeče stroke: strojno, električno in lesno stroko ter v šestmesecni tečaj za tehnične risarje.

Kandidati za tehnične šole morajo izpolnjevati naslednje pogoje: 1. Biti morajo zaposleni v stroki in imati dveletno prakso kot kvalifikacijski delavec. 2. Imeti morajo potrebno šolsko izobrazbo (dovršena osemrazredna osnovna šola ali odgovarajoča strokovna šola).

Za sprejem v tečaj za tehnične risarje pa je potrebno: 1. dovršena osemrazredna osnovna šola, 2. zapolnitev na odgovarajočem delovnem mestu. Rok za vlaganje prošnje je 15. junij 1960. Prošnje morajo biti kolokovane s 50 din.

V kolikor bo dovolj prijavljenih kandidatov za posamezne odseke in tečaj, bo dokončni urti s septembra 1960 ob 8. uri v prostorih zavoda v Novem mestu. Ulica tacev (nova vajenska šola — II. nadstropje).

Fotografska razstava v Domu JLA nam razstavi tiskovni in slikovni material od I. 1937 do II. kongresa Antifasiistične

STOLETNICA ŠOLE V ADLEŠIČIH

V nedeljo 26. junija bodo v Adlešičih proslavili stoto obletnico šole. Slavje bo združeno s festivalom belokranjskih ljudskih plesov. Ob 10. uri.

Šola v Adlešičih

STO LET ŠOLE V ADLEŠIČIH

Letos mineva sto let, odkar je bila v Adlešičih zgrajena nova šola. Ta belokranjska vas, ki je v zadnji vojni dala vrsto partizanskih borec, pa je malo pred osvoboditvijo doživela enega najhujših udarcev: 22. marca 1945 so jo napadli Nemci in ustali in jo potem, ko so se maloštevilni partizanski borci morali pred veliko sovražno premočjo umakniti, oplenili in požgali. V Adlešičih so takrat bile rešene samo tri hiše; vsega pa je tisti dan pogorelo v Adlešičih in šestih okoljskih vaseh 167 gospodarstev in stanovanjskih poslopij. Zrtev plamenov je postal tudi mogočni grad Pobrežje ob Kolpi, kjer je bila komanda Karlovskega vojnega področja in so imeli v gradu alj pa v neposredni okolici hrvaški partizani številne vojaške delavnice in skladišča.

Po vojni so po zaslugah Obnovitvene zadruge in s pomočjo ljudske oblasti zrasli novi Adlešiči z novo dvonadstropno šolo in mogočnim združenim domom. Vas je dobila elektriko, telefon, poštni urad in zdravstveno postajo. Leta 1953 je skozi Adlešiče pričel voziti prvi avtobus, ki je prebivalce še

tesneje povezal z ostalim svetom. Močna Kmetijska zadruga je postala osnova gospodarskega življenja.

Vendar v tem kraju ni bilo vedno tako. Adlešiči so bili reven, zaostal kraj, poln sicer lepih, zanimivih ljudskih običajev, zato tudi poln vraž in praznoverja. Ljudje so se le mukoma trgali iz srednjeveškega mračnjstva. Glavni delež pri tem prosvetljevanju pa je imela adlešička šola, ki so jo v tem kraju sezidali pred sto leti.

Sicer so že pred tem časom v Adlešičih poučevali razni organisti in prigodni učitelji, vendar je bil šele v decembru 1861 imenovan za učitelja Janez Gantar, doma blizu Zirov na Gorenjskem, in se je šele z njegovim prihodom v Adlešiče začel redni šolski pouk.

Leta 1860 je torej bila v Adlešičih dograjena šola — to poslopje je današnja Vrtničeva gostilna, ki pa je že močno predelana — in določeno je bil šolski okoliš, v katerega je poleg Adlešič bilo vključenih še deset okoljskih vasi.

Ko je leta 1866 odšel Gantar na novo službeno mesto, ga je v Adlešičih nasledil

slavnoštno zborovanje pred šolo, nastop pionirjev iz Adlešičev in harmonikaškega zbora Triglav iz Karlovca.

Ob 12. uri: Program za razvedrilo ob Kolpi pri podbreškem gradu in mlinu. Poskrbljeno bo za plačo in jedajo.

Ob 14.30 uri: festival belokranjskih ljudskih plesov pred šolo.

Po programu prosta zabava. Pripravljajni odbor za proslavo stote obletnice šole vabi na proslavo vse učitelje, ki so službovali na tej šoli, vse ostale prosvetne delavce, borec in aktiviste ter prijatelje Adlešičev in Bele krajine, pa tudi vse druge. Pojdimo v Adlešiče in se poveselemo skupaj z domačini!

Med Crnomljem in Adlešiči bo v nedeljo 26. junija stalna avtobusna zveza!

Na drugocenih temeljih NOB gradimo srečno domovino, doželo svobodnih skupnosti vseh naših narodov

IZŠLA JE 4. IN 5. KNJIGA VEČEROVE ZBIRKE

»ZA ZAPRTIMI VRATI«

ZUPNI DNEVNIK GROFA CIANA v dveh delih

Knjigo, opremljeno s številnimi dokumentarnimi fotografijami, dobite v vseh knjigarnah, podružnicah časopisov, kioskih ter pri kolporterjih.

● NAROČITE PA JO LAHKO TUDI NEPOSREDNO V UPRAVI

VEČERA — MARIBOR, Gosposka 23.

Matevž Germ, ki je tu ostal do svoje smrti l. 1888. Germ je bil doma iz Velikih Lašč na Doenjskem in se je zlasti trudil, da bi v Adlešičih in okolici dvignil dokaj znamenarjavo sadjarstvo. Leta 1867 je šoli pridobil šolski vrt, ki ga je spremenil v pravo drevesnico.

Za Germom je do prve svetovne vojne tu službovalo še šest učiteljev, in ko je zadnji od njih, Janko Rauhekar, l. 1916 odšel na vojsko, ga je nadomestila in do l. 1919 poučevala prva učiteljica na tej šoli Milka Paulinova.

Šolsko poslopje pa je v tem času že postalo p. etesno, zato so l. 1913 na nasprotni strani ceste zgradili lepo enonadstropno stavko. Ker pa je bilo poučevanje številnih otrok za enega učitelja prenaporno, je bila šola l. 1919 razširjena v dvorazrednico in sta odslej poučevala po dva učitelja.

Med upravitelji, ki so med obema vojnama vodili šolo v Adlešičih, moramo omeniti predvsem Boža Račiča, znanega propagatorja belokranjskih domačih obri in kansejšega »vnateljca Državnega osrednjega zavoda za žensko obrt, Andreja Zvana, Ivana »unpererja, Vaelava Požarja, Vinko Burčarjevo in »eno Hribarjevo. Ostalo učitelstvo je postalo številnejše, saj je bila šola l. 1934 razširjena v trirazrednico, 1935 v štirirazrednico, l. 1941 pa je dobila še peti oddelek. — V teh letih so v šoli tudi marsikaj prenovili, postavili so bebenjak in zgradili novo šolski vodnjak.

Ob začetku druge svetovne vojne se je tudi nad šolo v Adlešičih zgnila vrsta te-

Napredovanje učencev v osnovni šoli

V časopisju so bila zadnje čase objavljena razna mnenja in privatna toimenanja glede napredovanja in ocenjevanja učencev v osnovni šoli, ker je konec šolskega leta tu, ki je potrebno, da tudi starši poznajo točno zavedna določila Zakona o osnovni šoli, ki jih je treba seveda dostojno upoštevati.

Člen 25. Zakona pravi, da učenci do vključno IV. razreda praviloma napredujejo v naslednjem šolskem letu v višji razred. Če pa razredni učitelj ugotovi, da bi bil zaradi napredovanja učenca v višji razred otežkočen nadaljnji razvoj in uspeh učenca, se o tem pogovori s starši in odloči, da mora učenec razred ponavljati.

Učenci od V. do vključno VII. razreda pa lahko napredujejo v višji razred tudi še z dvema negativnima ocenama (1, 3).

Če pa je razredni zbor mnenja, da bi bil učenec od V. do VII. razreda, ki imajo negativno oceno iz dveh predmetov, otežkočen nadaljnji razvoj in uspeh v višjem razredu, lahko po predhodnem posvetovanju s starši odloči, da mora učenec razred ponavljati (1, 3).

Učenci od V. do VII. razreda, ki so ob koncu šolskega leta ocenjeni z negativno oceno iz treh ali več predmetov, morajo razred ponavljati (1, 3).

Seminar slovenskih geografov v Novem mestu

O 25. do 30. junija bomo imeli v gosteh slovenske geografe, ki bodo v času seminarskih dni in ob pravi Geografskega društva Slovenije obdelali Dolenjsko in Belo krajino z geografskega vidika, poglobili moderno spoznavno metodo lokalno geografskega raziskovanja, z razstavo geografskih učil in literature pripevali delež k pouku geografije na naših šolah. Zvrstili se bodo referati naših najodličnejših geografov, k čemur bodo dala terenska dela in ekskurzije praktično osnovo udeležencem seminarja. Referatji se v celoti in v podrobnostih nanašajo na teren Dolenjske in Bele krajine (geografski pregled, raziskovanje dolenjskega kraja, gospodarska problematika novomeškega okraja, geomorfološki razvoj del pokrajine in njega učinki na pokrajino, prirodna in agrarna izraba tal, ne grane panoge gospodarstva, populacijska rast in podobno). Drugi referati obsegajo učno načrte probleme, geografske učbenike in učila.

Organizatorju — Geografskemu društvu Slovenije — in Inštitutu za geografijo pri SAZU izrekamo hvalečnost za to odločitev, vsem udeležencem pa veljaj topel pozdrav in dobrodošlica v srcu novomeškega okraja!

la rano šola v Adlešičih z istim šolskim okolišem, kot je bil pred vojno. V svobodi je bilo treba misliti na obnovu šole. V juniju 1946 so bile s prostovoljnimi delom očistene ruševine, potem pa je gradbeno podjetje Novograd (današnji Plonir) iz Novega mesta prevzelo obnovo in nadzidavo šolskega poslopja. V aprilu 1947 je nadaljevalo dela okraj. gradbeno podjetje iz Crnomlja, ki je jeseni 1954 šolo dokončno obnovilo.

Po vojni je prevzela šolsko vodstvo Helena Hribar, nato pa so bili šolski upravitelji še Zofija Vrbovec, Dušan Muc, Metod Plut in Rudolf Stangelj. Zadnji trije so opravljali hkrati tudi posle ravnatelja nižje gimnazije, ki je v Adlešičih obstajala od l. 1951 do 1954. Po odhodu Stanglija vodi od l. 1955 adlešičko šolo sedanja upraviteljica Anica Kure.

Za stoletni jubilej so letos vso šolo v Adlešičih prenovili — dobila je tudi vodovod —, poseben odbor za proslavo stoteletnice šole pa je izdal spominsko knjigo, v kateri je orisana razvoj Adlešič in okolice skozi stoletja — hkrati zgodovina adlešičke šole. Ta odbor je tudi organiziral za 26. junij proslavo »Združeno s razstavami«, nastopom belokranjskih folklornih skupin in ljudskim rajanjem. Povabljenih je tudi lepo število še živih adlešičkih učiteljev in učiteljic — v njih se jih je na tej šoli zvrstilo ravno 70 —, ki naj bi s svojo navzočnostjo in hkrati z zastopniki ljudske oblasti dali poudarek tnu pomembnemu jubileju.

Torej: na svidenje 26. junija v Adlešičih!

ZAPISKI Z ZAKLJUČNIH ŠPORTNIH TEKMOVANJ VII. ZLETA BRATSTVA IN ENOTNOSTI

OD TREH DO TREH...

Pravzaprav bi se moral človek razčetrirati, če bi hotel videti vsa športna srečanja, ki so bila od petka do sobote in nedelje. Koledarji, strelci, košarkarji, odbojkarji, potem še atleti, igralci namiznega tenisa, modelarji, kletniki... Ker ni bilo mogoče vseh obiskati, smo se odločili, da bomo sledili tekmovalcem vsaj nekaj časa, da bomo tako lahko videli vsaj delček v mozaiku vseh športnih prireditelj in srečanj. Slediti smo jih hoteli po časi (kdo bi dohitel vse moštve treh atletskih stez, koles, skakalcev troskoka).

Slediti smo jih začeli v petek ob treh popoldne. Točno za tretjo uro se bile napovedane kolesarske dirke na progi: Novo mesto - Dobreč - Kromovo - Sentjernej - Hitez - Novo mesto. Ze pol ure pred tekmo so se zbrali tekmovalci iz Siska, Banja Luke in od drugih. Nekaj časa smo se zaman ozirali po domačih tekmovalcih. Končno smo dobili Janeza Kumpu s Čerovca.

"Kje pa so Novomeščani?" ga vprašamo.
"Ne vem", pravi in zglajbe z rameni.

Potem, tik pred začetkom tekme, se pripravijo še trije, ki so zastopali Novo mesto.

Kolesarji so se pripravili za start. Razdeležujejo jim številke.
"Ti si prvi," pravi nekdo fantu, ki je stal najbliže in mu ponuja startno številko 5.

"Zar ne mogu dobiti broj jedan, da budem zaisia prvi?" pravi fant v šal in vzame številko pet.
Kolesarji so pripravili. Ze so na startu. Se kratke intervju z najmlajšim tekmovalcem.

"Za katero moštvo tekmuješ?"
"Za BSK Banja Luka."
"Koliko si..."

"Štirinajst let," se odreže mali Božo Vukadinovič. Njegov kolega iz Banja Luke se povzame, da je bil pred nekaj dnevi osem na tekmi seniorjev po Bosni in Hercegovini.

Starter ima že pripravljeno zastavico.

"Polako čemo," pravijo fantje iz Siska, ki so prišli na zlet kar na svojih dirkalnih kolesih. Toda trideset ur pozneje se ni nič vedelo, da so vozili "polako". Drug za drugim so se zvrstili skozi cilj. Končno je prišel še neki Janez, ki se je pred tekmo premislil in ni tekmoval, odločil pa se je, da bo dirkačem sledil. Prostovalje je zasedel zadnje mesto (izven konkurence).

Medtem so na Loki tekmovali košarkarji in odbojkarji. Košarkarji se podijo za žogo in jo nočejo prepušiti drugi ekipi. In po tistem štejejo kose. Medtem pa se skupina vseh Karlovcov spremlja od enega do drugega konca igrišča in vpije zdaj "plavim" zdaj "crvenim": "Dajmo naši..."

Na atletski stezi se pripravljajo tekaji za nastop v soboto zjutraj.

Ob sedmih zvečer se začne v telovadnici novomeške osemletke namiznoteniško prvenstvo med ekipama Slovenije in Hrvaške. Nastopajo naši najboljši igralci namiznega tenisa. Tekmovanje sta organizirali obe republiški namiznoteniški zvezi s sodelovanjem naših Elanovcev, ki so poskrbeli za organizacijsko stran srečanja.

"Prvič nastopamo na zletu," je dejal sekretar republiške namiznoteniške zveze iz Ljubljane tov. Dušan Novak. "Veseli nas, da sodi srečanje med zletne prireditve.

Zvečer je množica Novomeščanov pričakovala Balkansko štafeto. Mladinci, nosilci štafete, so res kmalu pritekli z baklami. Prvi je prišel na trg član banjałuške štafete ekipe I. Tukiric.

"Sedaj že drugi nastopamo v Sloveniji. Člani našega ansambla so navdušeni nad lepoto tega mesta. Med nami so študentje, dijaki srednjih šol in uslužbenec. Bili smo lepo sprejeti - radi bi vam vašo gostoljubnost vrnili s čimboljšim izvajanjem pesmi in plesov naših narodov."

Drugi dan, v soboto zjutraj so se tekmovalci začela z navsezgodaj. Tekmovanja so se ob sedmih zjutraj prihajali na Loko. To so bili tekaji na dolge in kratke proge, metalci diska, kopja, kroglice, skakalci v višino in daljino in drugi. Vrvenje na stadionu niti za trenutek ne neha. Sodniki bežejo rezultate.

Največ zanimanja je vsekakor vzbudil tek na 3000 metrov. Novomeščani so največ pričakovali od Makedonci. Sprva se Makedoni ni uvrstili med vođece.

"Danes ne bo prvi," je nekdo med gledalci pripomnil z glasom strokovnjaka.

"Tiho bodi, kaj ne vidiš, da tebe kot ura" ga je takoj zavrnil njegov sosed. "Kot ura teče," je še enkrat prijel.

Ko je Makedoni v zadnjem krogu stopil v vodstvo, je navdušenje doseglo visok.

"Treniraj eno leto," je poveljal Jože Makedoni, ki je zaposlen pri IRTV v Novem mestu. "Nisem pričakoval, da bom zasedel prvo mesto. Za svoj uspeh s moram zahvaliti publiku."

Proti dvanajsti uri so tekmovalci že končavali s tekmovalci. Na atletskem telovadnici so končno ostali samo še tekmovalci, ki so se udeležili narodnega mnogoboja. To je bila kmečka mladina. Tekmovali so v teku, metanju kroglice in skoku z mesta. Fantje so se nazadnje pomerili še v vrženju vrvi. Atletski stadion se je izpraznil. Tekmovalci so se pripravljali za zaključno prireditev v nedeljo.

Badovinar (Karlovac) je vodil pri Češnjah

Med gledalci na Loki

Ko sem prišel prvi dan lahko-atletičkih zletnih tekmovalcev na stadion, (to je bilo 17. junija dopoldne), so bila tekmovalca v polnem teku. Pravičar so tekle tekmovalke na 800 m. Startale so le tri Novomeščanke, in novomeški gledalci so jih bodrili:

"Napred naši!"
Na 800 m so se zapodili tudi mladinci. Teh je startalo precej več. Spet bodrenje:

Stane, dajmo! so se drla dekleta.

Kje pa je kak Stane? je vprašalo nedolžno dekle.

Trči ko bos ili u patikama? se je zanimal nekdo, potem je dodal:

Taj je sigurno naš (drugi so imeli šprintarice).

Pri skoku v višino je pisalo 180, kar je pomenilo 180 cm.

Bo Potrč preskočil? je vpraševala skupina deklet.

Dve popravi ima že. Potrč je stekel, skočil in... preskočil.

Bravoooo!!!
Toda na 125 je omagal in se je moral na žest navdušev zadržati z drugim mestom. Dva

dionu bomo imeli lepo stezo. Potrebujemo bomo le še finančno pomoč. Tri dirkalna kolesa bi za začetek zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Okrajna mladiška reprezentanca v narodnem mnogoboju, ki je osvojila v obeh kategorijah prvo mesto na zletu

"Vesel sem, ker je moja ekipa zmagala," je rekel, ko je prišel na trg.

Zvečer so za pester spored na kopaljšču na Loki poskrbeli člani ansambla narodnih pesmi in plesov Veselih Masleč iz Banja Luke.

Na sporedu je bila truska, bosanski ljudski ples, bosanske pesmi, šiptarske pesmi in plesi, hrvaški, srbski, makedonski plesi in pesmi. Program je bil malce dolg, vendar zanimiv. Bakstijarevič Istin, tajnik ansambla, je po končanem programu povedal:

Železni konjički - v dir!

Spodnji članek je bil napisan že za zadnje, predzletno številko našega lista, a ga zaradi obilice gradiva prejšnji teden nisimo mogli objaviti. Čeprav so se med tekmovalci že udeležili tudi zletnih tekmovalci, objavljamo članek tako, kakor je bil prejšnji teden postavljen - z željo, da bi naši kolesarji po zletu le doživeli prepoved svojega udeleževanja in hitro organizacijsko zaživel, saj bo potem pomoč skupnosti prav gotovo učinkovita.

Adolf Mavrovič je kolesarski veterani. Ze več desetletij se ukvarja s kolesarskim športom. Kar dvoje vprašani na en mah smo mu zastavili:

"Kako se pripravljate kolesarji na zlet? Kje je vzrok, da po vojni ne more več zaživeti kolesarstvo v Novem mestu?"

"Najprej bom odgovoril na prvo vprašanje. Tudi kolesarji se pripravljamo in to kar pridno. Zadnje nedeljo imajo so bile okrajne izbične tekme. Tekmovali smo s dirkalnimi in s turnirni kolesi. Z dirkalnimi kolesi so imeli več sreče Krčani, po pravici, saj je ta sport pri njih razvit. Naš up in nada Markovič je imel na žalost smolo. Pri tekmi s turnirni kolesi pa je le ostala zmaga v naši občini. Članom je je priboril milionik Ivo Salmič iz Sentjernej, mladincem pa Janez Kump s Čerovca. Ekipa, ki bo zastopala naš okraj na zletnih dirkah, bomo se nekako sestavili."

Priznanje prometni službi in LM

Na sam glavni zletni dan, se prvi 19. junija, je parkirala v Novem mestu 540 osebnih avtomobilov, 122 tovornjakov, 57 avtobusov in 316 motornih koles. Klub izrednemu številu vozil pa ni prišlo niti do najmanjše prometne nezgode in nesporazuma. Posebno dobro je bil urejen promet po zaključku zleta, ko je bil največji izredni promet. Tekmovalci in kandidji in pri Industriji obuve) sta bili najbolj obremenjeni, vendar tudi tu ni prihajalo do zastojev.

Leseni mostiček preko Krke v Kandijo je predstavljalo ozko grlo prometa, hkrati pa se je, že kadar je bil polovično obremenjen, nevarno mahal. Tudi na njem je začela pravčasno urejevati promet Ljudska milica. Ljudje so skrajna malo podrnjali, ker so morali čakati, da pridejo na vrsto. Kmalu pa so uvideli, da je bolje malo počakati in priti preko Krke zdrav, suh in živ.

Uslužbenec LM so opravljal v nedeljo težko in zahtevno delo. Rešili so ga dobro (o tem prica dan brez nesreč) in zaslužijo so pohvalo!

Prijaz je že prejel: mislim, da iz vsaj dve okrajne ne bo doseglo mnogo manj kot 40 dirkačev. Poseben mik bo dala dirkam udležba kompletne tekmovalne ekipe tovarne koles ROG. Ta se bo sicer borila izven konkurence, bo pa navzlic temu pripomogla k razgorenemu boju, saj so Karlovcani, ki bodo v zletni dirki sodelovali, znani kolesarski rivali. Še posebno zanimiva bo tekma, če bo Karlovcane zastopal znani državni reprezentant Ivan Levčič iz Karlovc. Obeta se nam torej jeni športni užitek, čeprav Novomeščani ne moremo računati na boljša mesta.

Zdal pa še drugo vprašanje. Za okrajno izbirno tekmovalce pred 14 dnevi smo komaj zbrali 15 tekmovalcev. Za začetek je to kar lep uspeh, če pa upoštevamo, da nas je pred vojno iz Novega mesta odhajalo na smotno tekmovalce tudi po 60 tekmovalcev, ne moremo biti zadovoljni! Za pred leti smo poiskovali v okviru Kolesarske zveze ustanoviti vsaj klub, pa ni šlo. Premalo zanimanja je za ta lepi sport. Vzrokov je več. Med tehniko smo doslej steli pomanjkanje dirkalnih koles in primerne steze za trening. Na novem zletnem sta-

tionu bomo imeli lepo stezo. Potrebujemo bomo le še finančno pomoč. Tri dirkalna kolesa bi za začetek zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirni kolesi za mrtvilo ni pravega opravčila. Koles je dovolj. Zaradi naglega začetka zadostovala, takoj pa bi treba misliti tudi na nadomestne dele.

Takole so delili hrano tisočerm udeležencem zleta v bršljinem taboru. Pomoč borecv, podoficirjev in oficirjev novomeške garnizije je bila ves čas zleta nadse dragocena

O športih v novomeškem okraju

(Nadaljevanje in konec)

V rokometu spet zastoj

Skoraj hkrati z vzponom črnomaljske atletike so se nenadoma dvignili tudi črnomaljski rokometarji, ki so kmalu posegli po najvišjih mestih v republiku. Ženska ekipa je bila celo republiški prvak, moška pa takoj pod vrhom. Ko so izgubili igrišče, je šla pot navzdol in sedanje črnomaljske ekipe so le blede sence onih iz obdobja okoli leta 1956. Pohvalno je, da so rokometu posvetili precej pozornosti v Brezicah, Krškem, Sevnici in na Mirni, le v Novem mestu je vedno životaril. Tu ne more prodrati, predvsem zaradi slabega igrišča, ki pa bo za zlet preurejeno in v glavnem dokončano.

Naš okraj bodo na zletnem tekmovalju zastopale okrajne reprezentance, v katerih bodo najboljši igralci vseh boljših moštev okraja. Posebno velikega upanja na visoka mesta nimajo, ker je v večini sodelujočih okrajev rokomet zelo kvaliteten, zlasti še v Banji Loki.

Košarka: več pomoči mladini!

Najstarejši vinogradnik v Gadovi peči

Pred kratkim sta praznovala na Vinjem vrhu pri Podbočju zlato poroko — 50 let skopnega štivljenja — zakonca PEPCA IN MARTIN UNETIČ. Rodilo se jima je 13 otrok, izmed katerih jih živi deset; razen enega so vsi poročeni in imajo 18 vnukov in 8 pravnukov.

Unetiča poznajo daleč naokrog kot dobrega in enega najstarejših vinogradnikov te okolice. V vinogradu je začel delati, ko je bil star 10 let. Zdaj jih ima 75, pa je še kar čil in zdrav za ta leta. Sam rad pove takole:

«Gadova peč je dobila ime zato, ker je bilo v laporni zemlji veliko strupenih kač, ko so naši predniki začeli pripravljati zemljo za vinograde. Okrog leta 1893 so bile trte okužene od trine uši. Avstrijska oblast je ukazala trte posekati, kole pa smo morali zvoziiti na kupe, da so jih potem zažgali. Trte so potem ponovno sadili. Leta 1894 so prišli strokovnjaki iz Ljutomer, da so psem vinogradnikom trte pocepili z najboljšimi novimi vrstami. Leta 1895 so prinesli še cepljene trte, spet iz Ljutomer. Unetič je kasneje sam pocepil veliko trt. Ko so cepili »zelena na zeleno«, je bilo treba trto oviti z stakljarjem, zato so začeli dovažati ovijati cepljena mesta s staklom, ker je bilo težko za denar. Unetič se spominja, da je imel njegov oče vinograd

tudi izven Gadove peči, ki ga je zatajil pred uničenjem; od tam so dobili precej cepičev.

Crnina, ki so jo pocepili iz stare trte na novo podlago, je dala dober sad šele čez nekaj let; imenovali so jo žametna črnina, ker se je po cepitju spremenila v debele jagode, kakor se danes zori. Tudi kraljevino so precepili iz stare trte. Od takega grozda, trdi Unetič, in še nekaterih črninskih trt dobimo najboljše cviček v Gadovi peči.

Unetič se dobro spominja hudega potresa 1895, ko so se po vaseh rušili dimniki in je pokalo zidovje. Najhuje je bil prizadet v zadnji vojni, ko so ga zaprli Nemci in z družino odpeljali v internacijo. Ko se je vrnil, je našel doma vse upošteno. Začeti je bilo treba znova. Pravi, da še prav dobro ve, kako so leta 1902 pridela izredno veliko slabe-

ga vina, prav tako l. 1909, medtem ko sta bili letni 1911 in 1917 odlični po kvaliteti, čeprav je bilo vina zelo malo. Leta 1929 sta z okrajnim glavarjem Tomšičem obiskala zidnico in si ogledala vinograd. Ključ je Unetič obesil na trto za zidnico; ko sta se vrnila z ogleda, je na njem visel pad. Takrat je tudi Tomšič dejal, da verjame v Gadovo peč.

Vinogradnik Unetič ima dober spomin in se rad pošali; kot dobrega družabnika ga poznajo daleč naokrog, njegova kapljica pa je tista prava, res iz Gadove peči... K jubileju zakonca čestitamo in jima želimo predvsem mnogo zdravja in zadovoljstva v krogu svojih dragih!

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Čedenski koledar

Cetrek 23. junija — Kresnica
Petek 24. junija — Janez
Sobota 25. junija — Jaroslav
Nedelja 26. junija — Gruda
Ponedeljek 27. junija — Ema
Torek 28. junija — Zorana
Sreda 29. junija — Peter in Pavel

KINO

CRNOMEL: 24. in 26. VI. ameriški barvni film »Ljubezen in obkrovanje«. 29. VI. ameriški barvni film »Goll in mrtvi«.
DOL TOPLICE: 25. in 26. VI. francoski film »Hična in močje«. 29. in 30. VI. nemški film »Zato, ker te ljubim«.
KOSTANJEVICA: 26. VI. češki barvni film »Ljubzenska legenda«. 29. VI. poljski film »Resnični konci vojn«.
METLIKA: 29. VI. »Devet življenj«.
MOKRONOG: 25. in 26. VI. italijanski film »Prepovedane zveze«. SEMIC: 25. VI. ameriški film »Bosona greca«.
SENOVO: 25. in 26. VI. francoski film »Nana«. 29. in 30. VI. jugoslovanski film »Pošeti Vando Kosa«.
SEVNICA: 25. in 26. VI. ameriški film »Trojente opoluden«. TREBNJE: 25. in 26. VI. ameriški film »Nahitnejši revolver«. Predstava v nedeljo ob 14. in 16. in 18.30 ur.
VIDEM-KRSKO: 25. in 26. VI. ameriški film »Hrabri in smeli«. 29. in 30. VI. češki film »Nevaren izum«.
ŽUZEMBERK: 26. VI. madžarski film »Dve priznanji«.

MALOGLASJE

UGODNO PRODAM v Novem mestu 40 salonskih plošč za pokrivanje strehe, nekaj kosov cementnih strelčkov in nekaj žlebkov. Naslov v upravi lista, (799-00)
DKW AVTO F-7, prenovljen, registriran za leto 1960, ugodno prodam. Ogled vsak dan po 13. uri ali v nedeljo dopoldne v Šolski ulici 6-Novomesto. Plačljivo lahko delno s čekom.
MIZARSKEGA POMOČNIKA za pohištvo sprejemam. Zastirno stanovanje zagotovljeno. Proševček, Pot na Rakovo Ješko, Trnov, Ljubljana.
SPREJEM PEKOVKEGA vajenca. Oskrba v hiši. Pogoj 8 razredov osemelte. Alojz Noč, Slovenski Javornik na Gorenjskem.

ZAHVALE

Ob izgubi moža, očeta in staroga očeta
IGNACA ZBACNIKA iz Novega mesta
se zahvaljujemo vsem, ki so ga spremlili na zadnji poti, vsem darovalcem cvetja, pevcem, godbi in govornikom. Posebej se zahvaljujemo dr. Miru Vodniku za njegov trud!
Zalušiči: žena Karla, sin Tone, hčerki Dragica in Sonja ter ostalo sorodstvo.

ZAHVALE

Ob izgubi moža, očeta in staroga očeta
IGNACA ZBACNIKA iz Novega mesta
se zahvaljujemo vsem, ki so ga spremlili na zadnji poti, vsem darovalcem cvetja, pevcem, godbi in govornikom. Posebej se zahvaljujemo dr. Miru Vodniku za njegov trud!
Zalušiči: žena Karla, sin Tone, hčerki Dragica in Sonja ter ostalo sorodstvo.

OBVESTILA

Automoto društvo Novo mesto bo prevzelo od Tovarne motornih vozil TOMOS iz Kopra servisno delavnico za motorna kola Tomos-Colibri, kakor tudi za motorna kola Puch. Servisna delavnica je prišla delati že 29. junija 1960 na Ragovski cesti v Novem mestu.

GIBANJE PREBIVALSTVA

NOVO MESTO
V času od 13. do 20. junija je bilo rojenih 23 dečkov in 18 dečlik.
Poročila sta se: Franc Bojanc, sin kmeta s Hmelčice, in Stanislava Bevc, hči kmetovalca s Hudca.
Umrla je Amalija Tekavčič, gosposinja z Mlake, stara 82 let.

KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili porodničarji: Marija Vidmar iz Mokronoga — dečka, Jožefa Butala iz Gor. Pakle — dečka, Marija Kramer z Vel. Kala — dečlico in dečka, Marija Čenič iz Špeharjev — dečlico in dečka, Ida Umak iz Dobrine — dečka, Ana Piat iz Drašičev — dečka, Angela Medvedšek iz Roj — dečka, Marija Markelj iz Sevnice — dečlico, Jožeta Pusi iz Dolenje vasi — dečka, Ana Turk z Vrha — dečlico, Angela Horvat z Mlake — dečlico, Slavka Rajer iz Zanje vasi — dečlico, Neža Novak z Loke — dečka, Angela Zugelj iz Gor. Dobrave — dečka, Fani Osmak iz Kozarjeva — dečlico, Vera Jaklič iz Dol. Kote — dečka, Kristina Matkovič z Golca — dečka, Ana Filipčič iz Dol. Mharovca — dečka, Jožeta Kernc iz Praproč — dečka, Ana Mravinec iz Nove Lipe — dečlico, Ivanka Zalar iz Kilenje vasi — dečlico, Ivanja Jor-

Praznik krvodajalcev v Metliki

Kot po drugih občinskih središčih našega okraja, je bila tudi v Metliki v nedeljo 5. junija lepa proslava v čast krvodajalcev, ki so letos v našem okraju prvič praznovali svoj praznik. Pred številnim občinstvom je tajnica občinskega odbora Rdečega križa Slava Guštinova spregovorila o velikem pomenu krvodajalstva in globokem socialnem čutu vseh, ki so doslej darovali, svojo kri za bližnjega. Pri tem so dali svetel

zgled prav člani Rdečega križa. V metliški občini je danes 8 krajevnih odborov te humane organizacije, ki šteje 800 članov in 860 podmladkarjev. Občinsko vodstvo Rdečega križa je doslej uspešno opravilo v občini 3 krvodajalske akcije, pri katerih se je vsakikrat prijavilo povprečno po 450 ljudi, ki so oddali skupno 235 litrov krvi. Letos v avgustu ali septembru bodo v občini pripravili četrto krvodajalsko akcijo.

Nato so pionirji izvedli pod vodstvom tov. Viktorja Svigljaja in Silve Miheličiča lep kulturni program, s katerim je bila zaključena ta pristrčna in pomembna proslava.

TOVARNA TEHTNIC CELJE, Mariborska c. 1

Telefon 26-27, 21-41
proizvaja vse vrste tehtnic za potrebe industrije, trgovine, transporta in široke potrošnje. Zahtevajte prospekte in ponudbe! Odlike naših proizvodov so točnost, trajnost in zanesljivost! Za vse tehnicne dajemo enoletno garancijo!

Podjetje »ELEKTRO-INSTALACIJE«

V LJUBLJANI
Petkovskovo nabrežje 9
izvrsuje vsa v elektroinstalacijsko stroko spadajoča dela in sprejme visokokvalificirane, kvalificirane in priučene elektroinstalaterje v zaposlitve. Samska stanovanja zagotavlja.

Tehnična dejavnost pionirjev novomeške občine

Pionirski tehnični krožki po solah in odredih v novomeški občini so tudi v letošnjem šolskem letu zelo napredovali. Pobudo za to delo jim je dala uspešna lanska okrajna razstava tehnične dejavnosti in razpis tekmovanja mladih zadržnikov. Svoje izdelke zdaj že završujejo in urejajo. Da bi to svojo dejavnost pokazali tudi letos javnosti, posebno pa staršem in vzgojiteljem, so sklenili pri tehnični komisiji za mladinsko vzgojo pri Obč.

odboru Ljudske tehnike, da bodo pripravili ob zaključku šolskega leta najprej odredne razstave, nato pa po sektorjih še skupne razstave. Tako bodo 12. junija take razstave za sledeča sektorji: Prečna, Otočec s solami Trška gora, Mali Sletnik z odredi Brusnice in Gaberje, Stopiče s solami Podgrad in Dolž, Škočjan s Klenovikom in Smarjeta z Belo cervkijo in Smar. toplicami.

Novomeška kronika

☐ Šoferji so vsak dan jezivo v Pilančevi ulici, kjer se včasih nagajeta po več vozil in ne morejo nikamor. Pred pivovarstvo nalagajo zaboje na kamiona in ker je cesta enosmerna, razen tega pa še zelo ozka, morajo vsa vozila čakati, da so kamioni polni in da odpeljejo. Bi se dalo to drugače urediti?

☐ Spet po starem? V ponedeljek je bilo na tržnici vsega dovolj. Vrtničarji so prodajali že zgodnjo domačo zelenjavo kot pesa (90 din kg) ali 20 din šopek, koren 15 din šopek, grah 100 din kg, solato 60 din kg, čebulo 70 din kg, kolerabo 60 din kg, češnje 70 din kg. Otroci so imeli napredaj tudi jagode po 200 din liter in borovnice po 100 din liter. Čudimo se, da ženske kljub ostrim meram tržne inspekcije prodajajo še zmeraj na šopke in litre! Prodajali so še jajca po 19 din, semena in sadike. Stojnice z otroško konfekcijo, volnenimi in lončnimi izdelki ter vrtnarjeva stojnica so bile prav tako dobro založene.

Zahvala iz Šmarjeških Toplic

Ze pozimi smo dobili od ObLO Novo mesto na posodo drobilcev za kamen, s katerim smo pripravili precej gramozu za posipavanje naših cest. S prostovoljnim delom smo že prej pripravili kamene, nato pa smo pripravili z drobilcem v obojnih Toplicah pribl. 200 kubikov gramozu, v Zalovčah nad 200 kubikov, v Celah pribl. 100 kubikov in v Obrhu kakih 50 kubikov. Spomlad smo to razvozili in cepo nekoliko popravili, ki je bila že navdve slaba. Sicer še vedno ni v redu, saj bi bilo treba še pribl. 100 kubikov gramozu. Zahvaljujemo se tov. predsedniku Maksu Valetu in tov. Lukičiču za pomoč z drobilcem, pa tudi našemu Alojzu Pepepu iz Toplic, ki je poskrbel, da smo drobilcev dobili v našo vas.

Nekaj kmetijskih iz Šentjerneja

Področje kmetijskih združev Šentjerneja spada pod mlečno vzrejno regijo. Mlečno kontrolno vodjo že več let in na njeni podlagi ohranjajo krave z večjo toščo. Precej je pripomožilo k temu, da dajejo krave več mleka tudi umetno osemenjevanje. Čez leta bo šentjernejska okolica glavno področje za prodajo plemenitih živine. Kmetije privzvejujejo vedno več živine, zato se je številčno stanje živine zelo popravilo.

Zvezni sklad za znanstveno delo

Zvezna ljudska skupščina je sprejela važen zakon o zveznem skladu za znanstveno delo. Smernice za uporabo sredstev sklada daje Zvezni znanstveni svet. Sklad financira znanstvena dela zavodov in posameznih znanstvenih delavcev bodisi v celoti ali pa kot dopolnitev tistim sredstvom, ki jih v ta namen dajejo razni zavodi in organizacije. Zakon je objavljen v Uradnem listu FLRJ 15. junija 1960.

RAZPIS ŠTIPENDIJ

KOMISIJA ZA ŠTIPENDIJE TEKSTILNE TOVARNE NOVOTEKS, NOVO MESTO
razpisuje v smislu 10. člena »Pravilnika o štipendiranju naslednje štipendije:

- 4 štipendije za predliski oddelke srednje tekstilne šole
- 2 štipendiji za tkalski oddelke srednje tekstilne šole
- 3 štipendije za apreterski oddelke srednje tekstilne šole
- 2 štipendiji za strojni oddelke srednje tehnične šole
- 1 štipendija za električni oddelke srednje tehnične šole
- 2 štipendiji za tekstilno fakulteto
- 1 štipendija za ekonomsko fakulteto
- 2 štipendiji za višjo komercialno šolo
- 4 štipendije za ekonomsko srednjo šolo
- 2 štipendiji za administrativno šolo

Podjetje bo sprejelo v uk tudi vajence za naslednje poklice:

- 7 vajencev za predlice
- 5 vajencev za tkalce
- 2 vajenca za apretarje
- 2 vajenca za ključavničarsko stroko
- 1 vajenca za električarsko stroko

Pogoji za sprejem: pod točko 1., 2., 3., 4., 5., 9., 10., 11., 12., 13., 14. in 15. 8 razredov osnovne šole ali njej enake šole; pod točko 6., 7. in 8. popolna srednja šola.

Prosilci morajo predložiti naslednje dokumente: 1. prošnjo s kratkim življenjepisom, 2. zadnje šolske spričevalo, 3. rojstni list, 4. potrdilo o premoženjskem stanju, 5. potrdilo o prejemanju otroškega dodatka.

Prošnje sprejema Uprava NOVOTEKS, tekstilna tovarna, Novo mesto, Försterjeva ulica 10, poštni predaj 36 — do 15. junija 1960.

CENIK, KI LAŽE...

Cenik kopalnice Loka, kjer med ostalim pife, da stane ena ura vožnje s čolnom 60 dinarjev, je zavedel tudi mene, da sem vprašal oskrbnika (morda niti ni oskrbnik in se imenuje njegova funkcija kako drugače) za čoln. Dejal mi je, da bo odieril in da mi zato vožnje s čolnom ne priporoča (hkrati pa je namignil, da je enkrat že dobil od nekoga za odkritost dva deča, ker vsi pušajo vodo, skratka: ker so vsi zanič). Pogovor se je udeležilo še več ljudi, v njem pa je padla marketerska odkrita in prikrita na račun novomeške občine, ki je lastnica kopalnice in čolnov.

TISKARNA

»TONETA TOMŠIČ«
LJUBLJANA
GREGORČEVA UL. 25A
Telefoni: 20-532, 22-940 in 22-990
sprejema v izdelavo vse vrste naročil v knjižnem tisku kot:

- časopise, revije,
- knjige, brošure,
- vse vrste tiskovin,
- prospekte v eno
- ali večbarvni tisku.

Vsa naročila izdelamo kvalitetno in po solidnih cenah

Več pohištenih mizarskih pomočnikov

sprejme takoj ali po dogovoru
OPREMALES — NOVO MESTO
TRDINOVA 45

AKCIJA ZA KOLESARJE »NA CESTI NISI SAM« SLEDI NOVA ZA VOZNIKE MOTORNIH VOZIL

Akcija končana - nadzor poostren

Ljudje so se v sedanji akciji »NA CESTI NISI SAM« naučili mnogo koristnega — Uspešna prizadevanja uslužbencev LM, komisij za varnost prometa pri ObLO in članov AMD — Mnogo so v dosedanji akciji naredili tudi številni prosvetni delavci — Vozniki motornih vozil: zdaj se začena obdobje poučevanja! Vediti se na cestah tako, da ne boste ogrožali drugih in ne škodovali sebi. Tudi za vas velja pravilo: NA CESTI NISI SAM!

Dvomeščna kolesarska akcija, ki se je začela 3. aprila letos, je končana. Počlejmo, kaj vse je bilo med akcijo napravljeno za zmanjšanje števila kolesarskih nesreč.

Za potek akcije je bila ustanovljena 11-članska okrajna komisija za varnost prometa in 3 občinski komisiji. Vanje je bilo vključenih 83 ljudi. Vse te komisije so imele med akcijo 25 sestankov. Podjetje, solam, KZ, ustanovam, uradom in drugim so razdelili precej propagandnega materiala, večina brezplačno.

PROMETNA VZGOJA MLADINE...
Med akcijo je bilo na solah ustanovljenih 236 kolesarskih krožkov, ki so imeli skupaj 6750 članov. Učili so se prometnih znakov, predpisov in pravil vožnje s kolesi. Vse to je bilo združeno s praktičnimi vajami.

Za vse pionirje je bilo na solah 1890 predavanj v zvezi s kolesarsko akcijo, ki se jih je udeležilo 49.800 otrok. In 188 predavanj s filmi, katerim je prisostvovalo 14.500 otrok. Predavali so člani AMD in ZSAM.

Kolesarski krožki so izvedli 40 tekmovanj s kolesi. Za te krožke so kupili tudi 2 kolesi, ki so jih uporabljali pri praktičnem pouku. Kolesarili se je naučilo 363 otrok.

500 pionirjev — članov prometnih krožkov, se je prijavilo za izpite za srebrno značko II. stopnje AMZ. Okoli 3000 pionirjev je izpite že opravilo, 210 jih ni, ostali pa bodo opravili izpite v začetku novega šolskega leta.

Za učiteljske, srednje tehnične šole, trgovske šole, administrativno šole in vaješke šole je bilo 42 predavanj brez filmov in 8 s filmi. Prvih se je udeležilo 1550 mladincev, drugih 1300.

Za zaključek akcije je bilo 10. junija v Sevnici veliko javno nagradno tekmovanje »Spoznavajmo varnost prometa«. Na njem je sodelovalo 16 šol s 3 članskimi ekipami. Zmagala je ekipa šole Studence, sledita ji Ražna in Bučka. Te tri ekipe so bile nagrajene s moskami kolesi, nasladij dve pa s srečno puško in badmintonom.

Nagrade so last prometnih krožkov šol, katerih ekipe so jih osvojile. Dan kasneje je v Vidnu-Krkem tekmoval 50 pionirjev v vožnji s kolesi. Tekmovalce so ekipe vseh šol, prve tri pa so bile nagrajene. Tekmovalci so morali upoštevati prometne znake, nakazovalni smer vožnje z roko itd. Pokazalo se je, da bi bilo potrebnih še več takih tekmovanj.

... IN ODRAŠLIH
Za odrasle kolesarje je bilo v delovnih kolektivih 66 predavanj (od tega 54 s filmi). Vse se jih je udeležilo 6440 kolesarjev. Za ostalo prebivalstvo je bilo organiziranih 37 predavanj (29 s filmi) — udeležba 3500 ljudi. Sirokotrčni filmi o prometu so bili predvajani pri 128 kino predstavah — prisotnih 24.200 državljanov.

Občinska komisija za varnost prometa pri ObLO Senovo je s posebnimi opozorilnimi listki, ki so jih obekali na nezadostno opremljena kolesa, seznanjala in opozarjala lastnike koles, kaj morajo že kupiti ali popraviti, da bodo lahko varno vozili. Tako je bilo opozorjenih 1680 kolesarjev. Ta način dela so prevzele tudi ostale komisije.

Med kolesarsko akcijo je bilo v okraju prodanih 1740 dinam in reflektorjev, preko 3000 odbojnih stekel, večje število zvoncev in drugih delov koles.

Kolesarska akcija je končana, vendar kontrola zaradi tega ne bo zmanjšana, ampak celo poostrena, ker so se kolesarji med akcijo lahko naučili vseh pravil (akcija je tudi precej stala) in jih naj zdaj upoštevajo.

Kolesarji, imejte koleška predpisano opremljena in upoštevajte cestno prometne predpise!

- ☐ V nedeljo, 15. junija se je začela nova akcija za vzgojo voznikov vseh vrst motornih vozil in prometistov. Trajala bo do 31. avgusta.
- ☐ V tej akciji naj pomagajo prometnim organom avtomoto društva, društva taktistov in v zvezi s šoferji in avtomobankami.
- ☐ združenimi močmi naj sberje za vzgojo šoferjev, da bodo čim prej neje vozili — do bo na cestah čim manj nesreč! Obširnejše bomo o novi akciji pisali v naslednji številki.

Motel grad Otočec na Krki je dobil za praznične dni slovesno razsvetljavo, ki bo ostala kot stalna naprava in bo gradu prav gotovo še bolj dvignila ceno

Načrti za polet človeka v vesolje

Zdaj, ko v vesolju okrog Zemlje že kroži prva sovjetska vesoljska ladja, si tudi tehnički ZDA prizadevajo urediti podoben načrt: da pustijo na krožno potovanje okrog Zemlje umetni satelit s pilotom. To je takozvani načrt Merkura, ki naj bi bil prva stopnja nadaljnjih človekovih potovanj na Mesec, Ve-

nero, na Mars in še dlje. Za izstrelitev konice Merkurja — pilotske kabine — bodo vzeli kot novo izstrelak Atlas. V Sovjetski zvezi se 16 pilotov pripravljajo na polet z vesoljsko ladjo, v ZDA pa se sedem pilotov navaja na življenje in pogoje v kabini rakete in na delo z aparati, od katerih so nekateri za pilote po-

vsem novi, kot je to pokazoval položaja in tira satelita okrog Zemlje. Pokazovalec ima globus, na katerem premična točka predstavlja satelit in opisuje njegovo pot, tako da ima pilot točen položaj satelita v trenutku opazovanja. Razen tega kabino rakete mečejo v morje, da se piloti navadijo, kako se rešiti iz nje. V okviru teh priprav so letos sredi aprila izstrelili umetni satelit Diskoverer 11, težak 136 kg, da bi preveril delovanje naprave za spuščanje kabine na Zemljo. Po 17 obletih Zemlje bi se bil moral satelit spustiti blizu Havajev, toda naprava je odpovedala in satelit se naprej kroži po svoji poti. To priča o važnosti pouksov, ki so potrebni za razvoj metode in zanesljivosti novih tehničnih sredstev, da se preprečijo katastrofe in pogin posadke.

Po načrtu bi Merkur izstrelili na isti način kakor sovjetsko vesoljsko ladjo, najprej brez pilota, nato pa z njim. Predvideva se, da bodo sovjetski piloti prvi »stopili« v vesolje, in sicer najprej s kroženjem okrog Zemlje. Naslednji cilj človekovega vesoljskega poleta je Mesec. V prvem poletu naj bi astronaut obletel Mesec in se vrnil na Zemljo, na drugi stopnji razvoja teh poletov pa se že spustil na površino Meseca. Preden bo prišlo do teh poletov s človekom, bodo izstrelili sončne satelite brez posadke.

Tako Sovjeti kot Američani imajo svoje dolgoročne programe za osvajanje vesolja. Med zanimivimi načrti je v Ameriki takozvani projekt Saturn, ki naj do leta 1965 izstrelji okrog 17 satelitov, preden bo usposobljen za polet. Ena od inačic Saturna — C-1 s tristo petdesetimi raketa, pri kateri ima prva stopnja 910.000 kg potisne sile, naj bi bila gotova 1964. leta, po desetih izstrelitvah. Cena vseh deset raketa bo 886 milijonov dolarjev, lansirne naprave pa bodo večje 30 milijonov dolarjev. Saturn C-1 bo pošiljal v kroženje okrog Zemlje satelite s posadko ali pa izstreljeval na Mesec tisoč kilogramov težke tovore.

Druge inačice Saturna — C-2 — naj bi bila končana do leta 1965 in bo lahko poslala vesoljsko ladjo z dvema človekoma do Meseca in nazaj na Zemljo ali poslala manjši

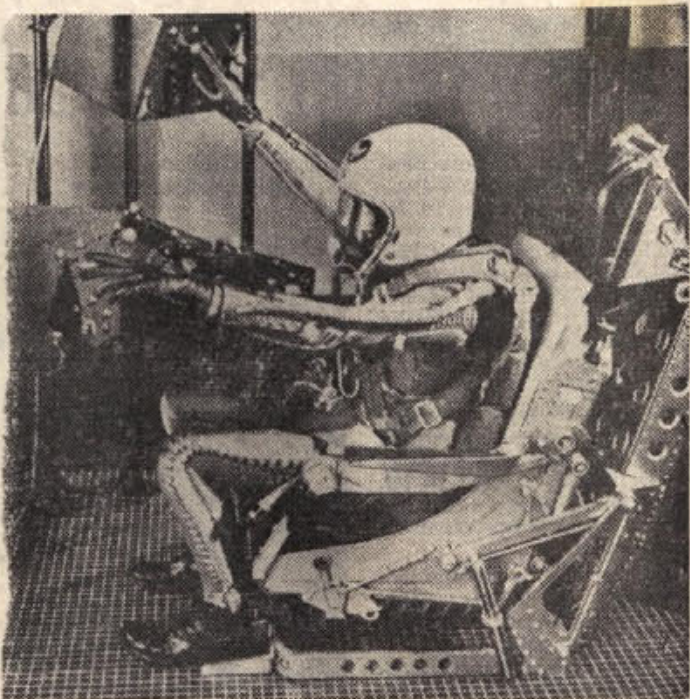
satelit v kroženje okrog Venere ali Marsa.

Za vesoljsko ladjo, ki bi ponela dva, tri člane posadke do Marsa, bi bil potreben jedrski pogon raket, kar bo nemara uresničeno v 15-30 letih. Z jedrskim raketnim pogonom se ukvarjajo tudi v okviru načrta Saturn. Tak pogon bi bil veliko ugodnejši kakor čisto kemično gorivo, saj bi omogočil znatno daljši polet, vesoljska ladja pa bi bila lahko za 50 odstotkov težja.

V Ameriki imajo tudi posad-

mezne firme svoje načrte za osvajanje vesolja. Tako Boeing projektira univerzalno vesoljsko ladjo, ki bi lahko opravila osem različnih nalog, od katerih so najbolj zanimive Zemljin satelitski observatorij, navigacijska središča ali točke daleč od Zemlje za vodenje in navigacijo drugih vesoljskih ladij, medplanetne sonde in rakete za kolonizacijo in raziskovanje drugih planetov. Posadka teh raket naj bi imela po 20 članov.

(Po Sedmi sili)

V Sovjetski zvezi se pripravljajo za pot v vesolje 16 astronautov, v ZDA pa navajajo na življenje v posebnih pogojih takega potovanja 7 pilotov... Če delajo res v takih oblekah in s pripravami, kot jih kaže naša slika, ne vemo; res pa je, da se razvijata srdača bitka za prvi vstop človeka v vesoljni prostor

Angleška kraljica Elizabeta je podvržena človeškim slabostim, kot vsak zemljan, ki ima le dovolj denarja, da se lahko udeleži konjskih dirk in morebiti celo stavi na določenež konja ali pa ima na hipodromu celo svoje dirke, kot jih ima kraljica. Vidimo jo na dirkališču v Epsomu, kako si grize nohte, dokler ni trenutke kasneje poskočila in vzkliknila od veselja, ker se je na čelo dirke prebil jockey z njenimi barvami, na konju iz njenih hlevov.

Demonstracije proti nameravanemu obisku ameriškega predsednika Eisenhowerja na Japonsko in proti sklenitvi vojaške pogodbe med obema deželama so posebno v Tokiju in drugih večjih mestih dežele vzhajajočega sonca zavzele izredno velik obseg. Na sliki je videti, kako se policaji dajejo s skupino študentov, ki so v Tokiju uspešno demonstrirali proti vladnemu predsedniku Kisiju in njegovi politiki.

Prva diplomirana črnka z univerze v rasističnem središču ZDA Little Rocku v Arkansasu je Carlotta Walls, o kateri smo že pisali pred leti, da so jo morali k vpisu na univerzo in pozneje k predavanjem spremljati policaji, ker so se belci z vso silo upirali odloku Zveznega vrhovnega sodišča o enakopravnosti vseh ras v ZDA in je temu nasprotoval celo sam guverner države, zloglasni Faubus, ki je napravil iz Little Rocka simbol rasne neutrobnosti belcev nasproti črnemu ali mešanemu prebivalstvu. Vendar pa je Carlotta uspela in danes ima v rokah svojo diplomu za črnkega študenta na jugu ZDA.

Znana ameriška sex-bomba Jayne Mansfield je v resnici med najboljšimi ženami in materami filmskega sveta. Družinsko življenje ji ugaja in zdaj že v tretje pričakuje otroka.

V Ameriki se vedno bolj uveljavlja sistem bančnega poslovanja s tekočimi računi vseh zaposlenih ljudi in plačevanje s čeki tudi za manjše nakupe v trgovini in drugod. Seveda se pri tem pripetijo, da marsikdo skuša pri tem vnovični ček, ki nima pokritja v banki, čeprav so za to določene ostre kazni. Ker so mnoge trgovine na ta način izgubile precej denarja, so prišle na izvirno zamisel: dale so izdelati poseben fotoaparati, ki pri blažini klicati fotografira ček in osebo, ki ga je predložila. Če posameznik kaj v redu, je na podlagi slike lahko najti krivca. Slika kaže, kakšen posnetek napravi omenjena aparatura.

Reševalcem »ALI POZNATE DOMAČE KRAJE?«

Čez poletje bomo naš kotiček uklinili spet pa bomo z njim nadaljevali v jeseni. Na zadnjo uganiko ni bilo težko odgovoriti: predstavljala je Novo mesto, kulturnih ustanov pa je v njem kar lepa bera: Studijska knjižnica Mirana Jarca, Dolenjski muzej, učiteljske, gimnazija, dve osemletki, administrativna šola, ljudska knjižnica, kmetijska šola, nižja glasbena šola in tako dalje.

Tokrat je bil žreb naklonjen temle reševalcem: 1. nagrada — 1000 din dobi Anica Urbanč, 2. letnik Administrativne šole, Novo mesto; dve

knjižni nagradi pa bosta prejela: Slavji Simončič, c. kom. Staneta 32, Novo mesto, in Zorka Ulepič, učenka 2. razreda osnovne šole Trščina 22, p. Tržišče na Dol.

Na svidenje v jeseni, dragi mladi reševalci!

Orjaški transformator

Zahodnonemška družba AEG je izdelala transformator za 200.000 kW. To je doslej največji transformator na svetu. Težak je 271 ton, navilji pa so nanj 72 km bakrene žice.

— Vas ne moti, če smo z vami, gospodična? Samo tako namreč lahko upamo, da nas bo mož našel v takšni gneči na pečini...

Prvi mostovi

Prvi mostovi, ki jih zgodovina pozna, so iz Egipta. Zgrajeni so bili 3600 let pred našim štetjem. Drugi so grški, iz dobe okrog leta 450 pred našim štetjem.

»NAZAJ NA DREVEŠA!«

V Londonu so se razširile govorice, da se namerava švedska filmska igralka May Britt (na naši sliki) poročiti z ameriškim črnim pevcem Samyjem Davisonom. Te vesti so izkoristili pristaši angleškega fašističnega voditelja sir Oswalda Mosleya, da so uprizorili pred gledališčem, v katerem sedaj Samy Davis z izrednim uspehom nastopa, demonstracije in skušali delati nerede s klicem: »Go home, Samy Davis!« (Vrni se domov, Samy Davis) in »Samy, get back to the trees!« (Samy, get back to the trees! — Fašističnim razgrajajem je uspelo, da so povzročili pretep z množico Londončanov, ki so se pognili za popularnega Samyja, kar se je seveda končalo z nujno intervencijo policije.

PIŠE: *Drago Dresnik*

OBALI NA KRAJ

Milan Maver

19. »To je naš tabor,« je poljsni Mišo.
»Vas je mnogo?« je vprašal Nemec. Mišo na vprašanje ni odgovoril. Če je tujec, naj bi šel v hotel, Le kako bi se ga dalo odgnati?
Medtem ko sta že prišla na jaso, se je začelo daniti. Tujec je pogledal sotor, toda stopil je dalje in odložil nahrbtnik pri skali, na kateri so fantje čez noč stražili.
»Lepo je tu,« je rekel. »Vse je tako, kot je bilo včasih.«
»Ali ste že bili na tem kraju?«
»Da, pred leti,« je rekel Nemec. »Pravzaprav lansko leto.« — Laže, je pomislil Mišo. Teža človeka se moramo bači.

20. Mišo je skušal še kaj zvedeti, toda mož mu ni odgovarjal. Nekaj je mornjal okrog skale, pogledal na vzpetino nad zalivom, izvlekel zemljevid in si ga ogledal.
Mišo je odšel in zbudil prijatelja. Vsa dretna sta prilezla iz sotora. Ko sta opazila Nemca, sta namršila obrvi.
»Ali mu nisi povedal, da tu ni prostora?« je vprašal Bojan.
»Reci, da pride še sto fabornikov,« je dejal Jure.
»Daj, reci mu,« se je upri Mišo. »Poglej kakšen je. Vsi trije ne pridemo z njim na kraj.«

21. Slednjič je Bojan, ki je znal nemški, stopil k tujcu in mu povedal, da je prostor zaseden. Možak je nagubal čelo. Videli so, da je jezen.
»Ostal bom samo dva dni,« je rekel. Zbiram morske rastline in školjke. Ko končam, grem dalje. Svoj sotor b morali postaviti nižje doli...«
Ni jim ušlo, kako se pri tem ni mogel ločiti z očmi od skale.
»Dovolite mi, da si tukaj pri tej skali uredim prostor za shranjevanje školjk in rastlin.«
»Ali ne bi šli na drugo stran jase?«
»Ne, tule je najbolje — zaradi zračnosti.«